

METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE NA ROK 2007

V souladu § 44 odst.1 písm. d) zákona č.166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů, stanovuje Ministerstvo zemědělství povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdočňování, které se provádějí v příslušném kalendářním roce, a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu.

OBSAH :

I. Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené ze státního rozpočtu

- A. Vakcinace proti nálezům
- B. Kontrola zdraví

II. Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené chovatelem

- A. Vakcinace proti nálezům
- B. Kontrola zdraví

III. Národní programy tlumení výskytu salmonel v chovech drůbeže

IV. Povinné akce vyhlášené Evropskou komisí, hrazené ze státního rozpočtu a z fondů Evropské unie

V. Povinné akce stanovené v Národním programu ozdravování od IBR

VI. Výše výdajů na preventivní a diagnostické úkony uvedené v části I. a III.

VII. Přílohy

- Vysvětlivky zkratk
- Metodika Národního programu ozdravování od IBR
- Národní program tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce
- Národní program tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech nosnic

Ministerstvo zemědělství stanovuje v souladu s § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, tyto termíny:

a) zdravotní zkoušky musí být provedeny do jednoho roku od předchozího provedení v roce 2006 a výsledek zkoušek, vyšetření a úkonů musí být předložen do jednoho měsíce od provedení,

b) v případě, že provedení zdravotních zkoušek nebylo v roce 2006 požadováno, je termín pro předložení výsledků zkoušek, vyšetření a úkonů do 31. října 2007.

I. Povinné úkony hrazené ze státního rozpočtu

A. Vakcinace proti nálezám

1. Vakcinace slepeckých psů

EpO100 VZTEKLINA – Va

Vakcinace 1 x ročně.

2. Vakcinace drůbeže

EpF201 SALMONELA– Va

Vakcinace a revakcinace kuřic živou vakcínou v hospodářství s **reprodukčním chovem** drůbeže v souladu s Národním programem tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech drůbeže (Gallus gallus).

EpF202 SALMONELA– Va

Revakcinace kuřic inaktivovanou vakcínou v hospodářství s **reprodukčním chovem** drůbeže v souladu s Národním programem tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech drůbeže (Gallus gallus).

EpF203 SALMONELA – Va

Vakcinace a revakcinace živou vakcínou v hospodářství s chovem kuřic určených **pro produkci konzumních vajec** v souladu s Národním programem pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce.

Kuřice určené pro chov nosnic.

EpF204 SALMONELA – Va

Revakcinace inaktivovanou vakcínou v hospodářství s chovem kuřic určených **pro produkci konzumních vajec** v souladu s Národním programem pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce.

Kuřice určené pro chov nosnic.

3. Vakcinace lišek

EpP100 VZTEKLINA – Va

Orální vakcinace lišek kladením návnad podle programu SVS ČR.

B. Kontrola zdraví

4. Skot

EpA100 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci (býčci) během 28 dnů před přemístěním do izolační stáje inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA101 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci (býčci) v izolační stáji inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA102 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA103 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě 1 x ročně.

EpA110 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

Všechna hospodářství skotu (stáda), která **nedodávají** mléko do mlékárny nebo **nemají** povolen prodej mléka přes dvůr - vyšetřuje se všechen skot od stáří 24 měsíců ve stádě 1x ročně, v případě použití metody ELISA se vyšetřují směšné vzorky 10 sér.

EpA111 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

Všechna hospodářství se stádem dojnic, kde je dojeno **nad 100 kusů** do **jednoho** bazénu, která **dodávají** mléko do mlékárny nebo **mají** povolen prodej mléka přes dvůr, vyšetřuje se všechen skot od stáří 24 měsíců ve stádě 1x ročně, v případě použití metody ELISA se vyšetřují směšné vzorky 10 sér.

EpA112 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

Při dovozu zvířat (vyjma jatečných) ze třetích zemí se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení, v případě použití metody ELISA se vyšetřují směšné vzorky 10 sér.

EpA113 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států, které nemají status země nebo regionu úředně prostého brucelózy skotu se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení, v případě použití metody ELISA se vyšetřují směšné vzorky 10 sér.

EpA120 BRUCELÓZA – VyLa - vyšetření mléka (ELISA) - vykazuje se počet zvířat v té době dojených

Bazénové vzorky mléka ze **všech** stád dojnic (i nad 100 kusů), kde je dojeno **do 100 kusů do jednoho bazénu** nebo existuje jiná možnost jak zajistit, aby jeden vzorek pocházel od maximálně sta dojených kusů, z hospodářství, která **dodávají** mléko do mlékárny nebo **mají** povolen prodej mléka přes dvůr 2x ročně v rozpětí minimálně 3 měsíců. Odběr provádí KVS. Vyšetřují se vzorky s nádojem maximálně od 100 ks dojnic.

EpA130 BRUCELÓZA – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Všechny zmetalky 2x v intervalu 21 – 28 dnů.

EpA140 BRUCELÓZA – VyLa (P + BV)

Vyšetřování zmetků a plodových obalů v indikovaných případech. KVS podle § 49 odst.1 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, organizují provádění povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nakažlivých onemocnění tím, že určí rozsah vyšetření (dále jen „KVS určí rozsah vyšetření“).

EpA200 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Vyšetření se provádí v průběhu jednoho měsíce před přemístěním krav a jalovic k dalšímu chovu v rámci ČR od stáří 24 měsíců 1x ročně. Za přemístění se považuje:

Přesun na hospodářství mimo území kraje.

EpA201 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Při dovozu zvířat (vyjma jatečných) ze třetích zemí se provádí vyšetření zvířat samičího pohlaví od stáří 6 týdnů a plemenných býků (býčků). Vyšetření musí být provedeno co nejdříve po příchodu zvířat na místo určení, ale s ohledem na případnou předchozí tuberkulinaci.

EpA202 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států, které nemají status země nebo regionu úředně prostého tuberkulózy skotu se provádí vyšetření zvířat samičího pohlaví od stáří 6 týdnů a plemenných býků (býčků). Vyšetření musí být provedeno co nejdříve po příchodu zvířat na místo určení, ale s ohledem na případnou předchozí tuberkulinaci.

EpA203 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci (býčci) během 28 dnů před přemístěním do izolační stáje inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA204 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci v izolační stáji inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA205 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA206 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě 1x ročně.

EpA210 TUBERKULÓZA – Adg – simultánní tuberkulinace (Avitubal + Bovitubal)

Vyšetření se provádí u zvířat ve stádě nebo jeho části, kde bylo zjištěno zvíře s pozitivní reakcí při jednoduché tuberkulinaci.

EpA211 TUBERKULÓZA – Adg – simultánní tuberkulinace (Avitubal + Bovitubal)

U zvířat u nichž byla při jednoduché tuberkulinaci dubiozní reakce.

EpA212 TUBERKULÓZA – Adg – simultánní tuberkulinace (Avitubal + Bovitubal)

Došetření nákazy při pozitivním tuberkuloidním (PA) nálezu z jatek – počet zvířat závisí zejména na způsobu ustájení a krmení. KVS určí rozsah vyšetření.

Týká se všech případů, kdy je prováděna tuberkulinace. Před tuberkulinací musí být ověřen datum poslední provedené tuberkulinace, z důvodu dodržení stanovené doby mezi jednotlivými vyšetřeními (42 dnů).

EpA300 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Krávy a jalovice starší 24 měsíců v hospodářstvích (stádech) ozdravených (gE ELISA test) nebo prostých nákazy (konvenční ELISA test) 1x ročně:

- všechny krávy a jalovice starší 24 měsíců v hospodářstvích (stádech) do 50 kusů krav,
- hospodářství (stáda) od 51 kusů zvířat samičího pohlaví starších 24 měsíců a výše: 50 % zvířat z každého stáda, ale nejméně 50 kusů zvířat.

EpA301 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR)** – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Plemenní býci (býčci) během 28 dnů před přemístěním do izolační stáje inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA302 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR)** – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Plemenní býci (býčci) v izolační stáji inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA303 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR)** – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Plemenní býci v inseminačních stanicích – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA304 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR)** – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě v hospodářstvích (stádech) ozdravených a prostých nákazy 1 krát ročně.

EpA310 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR)** – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT, Eg ELISA)

Zmetalky 2x v intervalu 21 – 28 dnů v hospodářstvích (stádech) prostých nákazy nebo ozdravených.

EpA320 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR)** – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Vyšetřování zmetků a plodových obalů v indikovaných případech.
KVS určí rozsah vyšetření.

EpA400 **ENZOOTICKÁ LEUKÓZA** – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

Plemenní býci (býčci) během 28 dnů před přemístěním do izolační stáje inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA401 **ENZOOTICKÁ LEUKÓZA** – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

Plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA402 **ENZOOTICKÁ LEUKÓZA** – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

Plemenní býci (býčci) v izolační stáji inseminační stanice 1x ročně - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpA403 **ENZOOTICKÁ LEUKÓZA** – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

Plemenní býci v přirozené plemenitbě ve stádě 1x ročně.

EpA410 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

V 5% hospodářství skotu (stád) s 5 % chovaného skotu v jednotlivých krajích se vyšetřují zvířata samičího pohlaví **starší 12 měsíců**. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. Vzorky se odebírají společně s vyšetřením na brucelózu nebo IBR. V případě použití metody ELISA se vyšetřují směsné vzorky 10 sér.

KVS určí rozsah vyšetření.

EpA411 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

Při dovozu zvířat (vyjma jatečných) ze třetích zemí se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. Vzorky se odebírají společně s vyšetřením na brucelózu nebo IBR. V případě použití metody ELISA se vyšetřují směsné vzorky 10 sér

EpA412 ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (IDT nebo ELISA)

Při přemístění zvířat (vyjma jatečných) z členských států, které nemají status země nebo regionu úředně prostého enzootické leukózy skotu se provádí vyšetření samic od stáří 24 měsíců a plemenných býků. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu zvířat na místo určení. Vyšetřují se směsné vzorky 10 sér. Vzorky se odebírají společně s vyšetřením na brucelózu nebo IBR. V případě použití metody ELISA se vyšetřují směsné vzorky 10 sér

EpA500 BOVINNÍ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATIE (BSE) – VyLa - podezřelá zvířata - (P + RT + HI + BV + IHC*)

Zvířata vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné.

EpA510 BOVINNÍ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATIE (BSE) – VyLa (RT + HI* + IHC*)

Uhynulá nebo utracená zvířata starší 24 měsíců.

EpA600 KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ - BLUETONGUE – VyLa

Monitoring bude stanoven SVS podle vývoje nakažové situace a podle předpisů Evropských Společenství (ES).

EpA700 PARATUBERKULÓZA – VyLa - KS (ELISA nebo RVK + IDT)

Všechna hospodářství skotu (stáda), která **dožívají** mléko do mlékárny nebo **mají** povolen prodej mléka přes dvůr. Odběr provádí KVS. Bazénové vzorky je nutné odebrat v **I. čtvrtletí roku**.

5. Prasata

EpB100 BRUCELÓZA – VyLa - komplexní sérologické vyšetření (RBT nebo PA + RVK)

Zmetalky nebo prasnice, které porodily málo životaschopná selata 2x v intervalu 21 - 28 dní.

EpB110 BRUCELÓZA – VyLa (P + BV)

Vyšetření v indikovaných případech zmetků, málo životných selat, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání. KVS určí rozsah vyšetření.

- EpB120 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)**
Vyšetření všech poražených prasnic a kanců; nejedná se o zvířata, která jsou buď v rámci intrakomunitárního obchodu nebo dovozu ze třetích zemí dovezená přímo na jatky.
- EpB130 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo PA + RVK)**
Plemenní kanci před přijetím do střediska pro odběr spermatu – v souladu s přílohou č. 5 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
- EpB131 BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo PA + RVK)**
Plemenní kanci ve střediscích pro odběr spermatu 1x ročně - v souladu s přílohou č. 5 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
- EpB200 VEZIKULÁRNÍ CHOROBA PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA nebo SNT)**
Vyšetření všech poražených kanců.
- EpB201 VEZIKULÁRNÍ CHOROBA PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA nebo SNT)**
Vyšetření poražených prasnic z jednotlivých dodávek každého chovatele na jatky (cca 3% dodaných zvířat).
- EpB202 VEZIKULÁRNÍ CHOROBA PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA nebo SNT)**
Depistáž u prasat ve stádech při došetřování ojedinělých sérologických nálezů (singleton reactor).
- EpB300 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + NPLA*)**
Z okresů s výskytem protilátek u divokých prasat. Vyšetření se provádí u 25% poražených prasnic a kanců z jednotlivých dodávek každého chovatele na jatky po dobu 6 měsíců od posledního výskytu protilátek u divokých prasat;
SVS podle § 48 odst.1 písm. c) zákona č.166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, koordinuje provádění povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nálezů tím, že určí rozsah vyšetření (dále jen „SVS určí rozsah vyšetření.“)
- EpB301 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + NPLA*)**
Při dovozu chovných prasat ze třetích zemí se provádí vyšetření zvířat od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení.
- EpB302 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + NPLA*)**
Při přemístění chovných prasat z členských států s výskytem klasického moru prasat u domácích prasat, kdy je umožněno obchodování na základě regionalizace, se provádí vyšetření zvířat od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpB303 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + NPLA*)**
Plemenní kanci před přijetím do střediska pro odběr spermatu – v souladu s přílohou č. 5 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

- EpB304** **KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + NPLA*)**
Plemenní kanci ve střediscích pro odběr spermatu 1x ročně - v souladu s přílohou č. 5 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
- EpB400** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + VNT*)**
Vyšetření všech poražených prasnic a kanců: nejedná se o zvířata, která jsou buď v rámci intrakomunitárního obchodu nebo dovozu ze třetích zemí dovezená přímo na jatky.
- EpB401** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + VNT*)**
Při dovozu chovných prasat ze třetích zemí se provádí vyšetření od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení.
- EpB402** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + VNT*)**
Při přemístění chovných prasat z členských států, které nemají dodatečné garance k Aujeszkyho chorobě, se provádí vyšetření zvířat od stáří 3 měsíců. Vyšetření musí být provedeno nejpozději do jednoho měsíce po příchodu prasat na místo určení. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpB403** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + VNT*)**
Plemenní kanci před přijetím do střediska pro odběr spermatu – v souladu s přílohou č. 5 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
- EpB404** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + VNT*)**
Plemenní kanci ve střediscích pro odběr spermatu 1x ročně - v souladu s přílohou č. 5 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
Odběr na jatkách provádí KVS, kde jsou zvířata porážena, odběr krve se provádí podle původu prasat (dle registračního čísla hospodářství) a společně s indikovaným odběrem na ostatní nákazy – brucelózu, vezikulární chorobu prasat, Aujeszkyho chorobu, klasický mor prasat.
- EpB410** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA + VNT)**
Zmetalky nebo prasnice, které porodily málo životaschopná selata 2x v intervalu 21 – 28 dnů.
- EpB420** **AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa (P + HI + KV)**
Vyšetření v indikovaných případech zmetků, málo životných selat, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání. KVS určí rozsah vyšetření.

6. Ovce

- EpC100** **BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa – sérologické vyšetření (RBT + RVK)**
Plemenní licentovaní berani 1x ročně – v souladu s přílohou č. 9 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

- EpC110 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)**
V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných beránek, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazují všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpC111 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)**
V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných beránek, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25% samičích zvířat, která dosáhla reprodukčního stáří (pohlavně dospělá) nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat musí být vyšetřena všechna). KVS určí rozsah vyšetření.
- EpC112 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)**
V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných beránek, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazují všechna zvířata starší šesti měsíců zařazená do hospodářství od předchozího testování. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpC120 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)**
Zmetalky 2x v intervalu 21 – 28 dnů.
- EpC130 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa (P + BV)**
V indikovaných případech zmetci, případně plodové obaly. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpC200 INFEKČNÍ EPIDIDYMITIDA BERANŮ (B. ovis) – VyLa - sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)**
V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných beránek, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetřují bahnice a plemenní berani 1x ročně. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpC201 INFEKČNÍ EPIDIDYMITIDA BERANŮ (B. ovis) – VyLa - sérologické vyšetření (RVK nebo ELISA)**
Vyšetření beránek před výběrem do plemenitby – v souladu s přílohou č. 9 k vyhlášce č. 380/2003 Sb. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpC300 TSE – KLUSA VKA NEBO BSE – VYLA (RT + IHC*)**
Poražená a nutně poražená zvířata starší 18 měsíců v souladu s přílohou III. Nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001. SVS určí rozsah vyšetření.
- EpC310 GENOTYPIZACE – STANOVENÍ GENOTYPU PRIONOVÉHO PROTEINU - VyLa (PCR-SSCP)**
Zvířata v rámci šlechtitelského programu podle jednotlivých plemen vybraných SCHOK, celkový počet vyšetřených zvířat do 8 000 ks. SVS určí rozsah vyšetření.
- EpC311 GENOTYPIZACE – STANOVENÍ GENOTYPU PRIONOVÉHO PROTEINU - VyLa (PCR-SSCP)**
Vzorek 100 ks poražených, uhynulých, utracených a živých ovcí v souladu s přílohou III. Nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001. SVS určí rozsah vyšetření.
- EpC320 TSE – KLUSA VKA NEBO BSE – VyLa (P + RT + HI + BV + IHC*)**

Uhynulá nebo utracená zvířata starší 18 měsíců vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné v souladu s přílohou III. nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.

EpC321 TSE – KLUSAVKA NEBO BSE – VyLa (P + RT + HI + BV + IHC*)

Vyšetření zvířat starších 18 měsíců s negativním výsledkem vyšetření na vzteklinu (zajistí SVÚ).

EpC400 MAEDI -VISNA – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA nebo IDT)

V hospodářství (stádě) prostém nákazy s produkcí plemenných beránků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetřují bahnice a plemenní berani 1x ročně.

EpC600 KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ - BLUETONGUE – VyLa

Monitoring bude stanoven SVS podle vývoje nálezové situace a podle předpisů Evropských Společenství (ES).

7. Kozy

EpD100 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulínace (Bovitubal)

V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných kozlíků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti nebo s tržní produkcí mléka, se vyšetřují zvířata starší 12 měsíců 1x ročně.

EpD101 TUBERKULÓZA – Adg - jednoduchá tuberkulínace (Bovitubal)

Plemenní kozli 1x ročně.

EpD200 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B.melitensis*) – VyLa - KS (RBT + RVK)

Zmetalky 2x v intervalu 21 – 28 dnů.

EpD210 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B.melitensis*) – VyLa - KS (RBT + RVK)

Vyšetření kozlů v plemenitbě 1x ročně - v souladu s přílohou č. 9 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

EpD220 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B.melitensis*) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných kozlíků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazují všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců. KVS určí rozsah vyšetření.

EpD221 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B.melitensis*) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných kozlíků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25% samičích zvířat, která dosáhla reprodukčního stáří (pohlavně dospělá) nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna). KVS určí rozsah vyšetření.

EpD222 BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B.melitensis*) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT nebo ELISA)

V hospodářství (stádě) s produkcí plemenných kozlíků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazují všechna zvířata starší šesti měsíců zařazená do hospodářství od předchozího testování. KVS určí rozsah vyšetření.

- EpD230 BRUCÉLOZA OVCÍ A KOZ (*B.melitensis*) – VyLa (P + BV)**
V indikovaných případech zmetci, případně plodové obaly. KVS určí rozsah vyšetření.
- EpD300 TSE - KLUSAVKA NEBO BSE – VyLa - (RT + IHC*)**
Poražená a nutně poražená zvířata starší 18 měsíců v souladu s přílohou III. Nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001. SVS určí rozsah vyšetření.
- EpD310 TSE – KLUSAVKA NEBO BSE – VyLa (P + HI + BV + IHC*)**
Uhynulá nebo utracená zvířata starší 18 měsíců vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné v souladu s přílohou III. Nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.
- EpD311 TSE – KLUSAVKA NEBO BSE – VyLa (P + HI + BV + IHC*)**
Vyšetření zvířat starších 18 měsíců s negativním výsledkem vyšetření na vzteklinu (provede SVÚ).
- EpD600 KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ - BLUETONGUE – VyLa**
Monitoring bude stanoven SVS podle vývoje nakažové situace a podle předpisů Evropských Společenství (ES).

8. Koňovití

- EpE100 INFEKČNÍ ANEMIE KONÍ – VyLa - sérologické vyšetření (IDT)**
Hřebci před odběrem spermatu – dle přílohy č. 9 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
- EpE200 NAKAŽLIVÝ ZÁNĚT DĚLOHY KONÍ – VyLa - (BV)**
Plemenní hřebci před odběrem spermatu 2x v intervalu 7 dnů (ze vzorku spermatu a z výtěru z fossa uretralis) – dle přílohy č. 9 kapitola B bod č. 6, vyhlášky č. 380/2003 Sb.
- EpE201 NAKAŽLIVÝ ZÁNĚT DĚLOHY KONÍ – VyLa - (BV)**
Klisny 2x v intervalu 14 dnů poprvé zařazené do plemenitby nebo klisny jalové z předchozí sezóny a klisny po roční reprodukční pauze.
- EpE202 NAKAŽLIVÝ ZÁNĚT DĚLOHY KONÍ – VyLa - (BV)**
Klisny zapuštěné dodatečně zjištěnými pozitivními hřebci 2x v intervalu 14 dnů.
- EpE210 NAKAŽLIVÝ ZÁNĚT DĚLOHY KONÍ – VyLa (BV)**
Klisny po zmetání 2x v intervalu 14 dnů.
- EpE220 NAKAŽLIVÝ ZÁNĚT DĚLOHY KONÍ – VyLa (P + BV)**
V indikovaných případech se vyšetřují zmetci, případně plodové obaly. Rozsah vyšetření určí KVS.
- EpE300 HŘEBČÍ NAKAZA – VyLa - sérologické vyšetření (RVK)**
Plemenní hřebci působící ve střediscích pro odběr spermatu a odběrových místech před zahájením odběrové sezóny.

9. Drůbež hrabavá – v chovech evidovaných v ústřední evidenci podle zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon).

EpF100 **NEWCASTLESKÁ CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (HIT)**

Vyšetření vzorků v hospodářstvích, ve kterých byla provedena vakcinace nebo kam byla přesunuta vakcinovaná drůbež, podle kódu ExF110 (nejdříve 4 týdny po poslední vakcinaci, vždy 60 vzorků z hejna) - hradí se pouze laboratorní vyšetření.

10. Masožravci volně žijící

EpG100 **VZTEKLINA – kontrola nálezové situace VyLa (P + IF)**

Utracená, ulovená nebo uhynulá zvířata s indikací k tomuto vyšetření. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG101 **VZTEKLINA – kontrola nálezové situace VyLa (P + IF)**

10 lišek na 100 km² v okresech, kde se méně než 5 let neprovádí orální vakcinace, tak aby byla pokryta většina honiteb. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG102 **VZTEKLINA – kontrola nálezové situace VyLa (P + IF)**

5 lišek na 100 km² v okresech, kde se 5 let a více neprovádí orální vakcinace, tak aby byla pokryta většina honiteb. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG110 **VZTEKLINA – kontrola nálezové situace VyLa (P + IF) + kontrola orální vakcinace (P + IF + výbrus TTC)**

10 odlovených, utracených a uhynulých lišek na 100 km² za rok v okresech, kde se provádí orální vakcinace. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG111 **VZTEKLINA – kontrola nálezové situace VyLa (P + IF) + kontrola orální vakcinace (P + IF + výbrus TTC)**

20 odlovených, utracených a uhynulých lišek na 100 km² za rok v příhraničních okresech s Polskem a se Slovenskem, tak aby bylo pokryto území, kde se prováděla orální vakcinace. V případě kontroly orální vakcinace lze zasílat lišky až za 3 týdny po skončení kladení vakcíny. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG120 **VZTEKLINA – zástřelné-vzorkové**

20 lišek na 100 km² za rok v příhraničních okresech s Polskem a se Slovenskem. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG121 **VZTEKLINA – zástřelné-vzorkové**

10 lišek na 100 km² za rok v okresech, kde se provádí i kde se méně než 5 let neprovádí orální vakcinace, tak aby bylo území rovnoměrně pokryto. KVS určí rozsah vyšetření.

EpG122 **VZTEKLINA – zástřelné-vzorkové**

5 lišek na 100 km² za rok v okresech, kde se 5 let a více neprovádí orální vakcinace, tak aby bylo území rovnoměrně pokryto.

Zástřelné – vzorkové se vyplácí za dodanou lišku, která je odeslaná k vyšetření na vzteklinu podle jednotlivých kódů (EpG120, EpG121 a EpG122). KVS určí rozsah vyšetření.

EpG200 **ALVEOKOKÓZA – monitoring (PV)**

Vyšetření se provádí u dvou lišek odlovených nebo uhynulých na 100 km² za rok, které jsou zasílány na vyšetření na vzteklinu v rámci kódů EpG110, EpG121 a EpG122. KVS určí rozsah vyšetření.

11. Zajíci

EpH100 BRUCELOZA – VyLa (P + PA + BV)

V ohniscích a ochranných pásmech v rozsahu stanoveném dopisem SVS 2004/740/VET ze dne 13.9.2004. KVS určí rozsah vyšetření.

EpH101 BRUCELOZA – VyLa (P + PA + BV)

V indikovaných případech k došetření pozitivních zajíců při RA. KVS určí rozsah vyšetření.

EpH102 BRUCELOZA – VyLa (P + PA + BV)

Na celém území se vyšetřují uhynulí zajíci, případně ulovení zajíci zaslání na vyšetření na základě vyslovení podezření z nákazy. KVS určí rozsah vyšetření.

EpH200 TULAREMIE – VyLa (P + PA +BV)

V ohniscích a ochranných pásmech v rozsahu stanoveném dopisem SVS 2004/740/VET ze dne 13.9.2004. KVS určí rozsah vyšetření.

EpH201 TULAREMIE – VyLa (P + PA +BV)

V indikovaných případech k došetření pozitivních zajíců při RA. KVS určí rozsah vyšetření.

EpH202 TULAREMIE – VyLa (P + PA +BV)

Na celém území se vyšetřují uhynulí zajíci, případně ulovení zajíci zaslání na vyšetření na základě vyslovení podezření z nákazy. KVS určí rozsah vyšetření.

12. Prasata divoká

EpI100 KLASICKÝ MOR PRASAT –VyPr - prohlídka

a) Při výskytu protilátek u divokých prasat:

V okresech s výskytem protilátek se vyšetřuje 50 % odlovených prasat divokých v období 6 měsíců po posledním nález protilátek, v období dalších 6 měsíců se vyšetřuje 25% odlovených prasat divokých.

b) Na ostatním území republiky:

se vyšetřuje 10% odlovených prasat divokých. KVS určí rozsah vyšetření.

c) Na celém území republiky:

se vyšetřují všechna uhynulá prasata divoká.

EpI110 KLASICKÝ MOR PRASAT –VyPr - odběr vzorků

a) Při výskytu protilátek u divokých prasat:

V okresech s výskytem protilátek se vyšetřuje **virologicky** a **sérologicky** 50 % odlovených prasat divokých v období 6 měsíců po posledním nález protilátek, v období dalších 6 měsíců se vyšetřuje **sérologicky** 25% odlovených prasat divokých.

b) Na ostatním území republiky:

se vyšetřuje **sérologicky** 10% odlovených prasat divokých. KVS určí rozsah vyšetření.

c) Na celém území republiky:

se **sérologicky** a **virologicky** vyšetřují všechna uhynulá prasata divoká.

EpI120 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa (ELISA–V nebo KV)

Vyšetření zaslanych vzorků z okresů uvedených pod písm. a) a c) kódu EpI110. KVS určí rozsah vyšetření.

EpI130 KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa - sérologické vyšetření (ELISA nebo

NPLA*)

Vyšetření zaslaných vzorků, rozsah vyšetření jako v kódu EpI100. KVS určí rozsah vyšetření.

EpI160 KLASICKÝ MOR PRASAT – prasata divoká – nálezná

U všech nalezených divokých prasat na celém území České republiky bez ohledu na nálezovou situaci.

EpI200 TRICHINELÓZA DIVOKÝCH PRASAT – VyLa – PV

Vyšetření divokých prasat ulovených a určených pro spotřebu účastníka lovu (nejedná se o uvádění zvěřiny do oběhu). Hradí se pouze laboratorní vyšetření trávící metodou.

13. Včely

EpM100 MOR VČELÍHO PLODU – VyPr - klinické vyšetření

a) Všechna včelstva v ochranných pásmech; vyšetření se provádí 1x v průběhu 12-ti měsíců po likvidaci nemocných včelstev;

b) v případě vyšetření směsných vzorků měli se klinické vyšetření provádí jen u laboratorně vyšetřených včelstev s pozitivním nálezem. KVS určí rozsah vyšetření.

EpM110 MOR VČELÍHO PLODU – VyLa (BV)

KVS určí rozsah vyšetření.

V indikovaných případech vyšetření měli při podezření z nákazy. Vyšetření měli se může provádět ze směsného vzorku zimní měli určeného k vyšetření na varroázu a to jen v ochranných pásmech.

EpM200 HNILOBA VČELÍHO PLODU – VyPr - klinické vyšetření

Všechna včelstva v ochranných pásmech, vyšetření se provádí 1x v průběhu 12-ti měsíců po likvidaci nemocných včelstev.

EpM210 HNILOBA VČELÍHO PLODU – VyLa (BV)

KVS určí rozsah vyšetření.

V indikovaných případech vyšetření plástů při jarních a zimních hlášených úhynech včel.

14. Ryby

EpU100 INFEKČNÍ NEKRÓZA PANKREATU (IPN) – VyLa - virologické vyšetření (KV, v případě CPE se provádí ELISA)

Dvojitý vyšetření ročka (listopad – prosinec, březen – květen) a ovariální tekutiny při výtěru.

EpU200 VIROVÁ HEMORAGICKÁ SEPTIKÉMIE (VHS) – VyLa - virologické vyšetření (KV, v případě CPE se provádí ELISA)

Dvojitý vyšetření ročka (listopad – prosinec, březen – květen) a ovariální tekutiny při výtěru.

EpU300 INFEKČNÍ NEKRÓZA KRVETVORNÉ TKÁNĚ (IHN) – VyLa - virologické vyšetření (KV, v případě CPE se provádí ELISA)

Dvojitý vyšetření ročka (listopad – prosinec, březen – květen) a ovariální tekutiny při výtěru.

Vyšetření pod kódy EpU100, EpU200 a EpU300, se provádí u lososovitých ryb a štik z jednoho vzorku.

V hospodářstvích, která produkují pouze násady do volných vod se provádí na tyto nákazy virologické vyšetření ovariaální tekutiny odebrané při výtěru jednotlivých druhů generačních ryb.

15. Zoolvířata – ve schválených zoologických zahradách

EpN100 LABORATORNÍ VYŠETŘENÍ UHYNULÝCH ZVÍŘAT – VyLa uhynulých nebo usmrčených zvířat (P + BV)

Patologickoanatomické vyšetření (pitva) s odběrem vzorků na bakteriologické, koprologické a kontrolní sérologické vyšetření podle zařídění uhynulých nebo usmrčených jedinců do příslušných řádů zoologické systematiky zaměřené zejména na:

Sudokopytníci - přežvýkaví

BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RVK + RBT) odběr vzorků **vždy** při pitvě

BRUCELÓZA – VyLa - (P + BV)

Vyšetření zmetků a plodových obalů v indikovaných případech.

BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B. melitensis*) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK) odběr vzorků **vždy** při pitvě.

BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (*B. melitensis*) – VyLa - (P + BV)

Vyšetření zmetků a plodových obalů v indikovaných případech.

TUBERKULÓZA – VyLa, sérologické vyšetření, případně BV k došetření pitevního nálezu.

ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (IDT, ELISA)

Odběr vzorků **vždy** při pitvě.

BOVINNÍ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATIE (BSE) – VyLa (RT + HI* + IHC*)

Uhynulá nebo utracená zvířata starší 24 měsíců vykazující změny chování nebo příznaky postižení nervového systému.

KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ - BLUETONGUE – VyLa

Vyšetření v indikovaných případech. Rozsah určí KVS.

Sudokopytníci - nepřežvýkaví (zejména prasatovití)

BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RVK + RBT) odběr vzorků **vždy** při pitvě

BRUCELÓZA – VyLa - (PV + BV)

Vyšetření v indikovaných případech zmetků, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání. Rozsah určí KVS.

TUBERKULÓZA – VyLa, sérologické vyšetření případně BV k došetření pitevního nálezu.

KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérolog. vyšetření (ELISA + NPLA*)

odběr vzorků **vždy** při pitvě

AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérolog. vyšetření (ELISA + VNT*)

odběr vzorků **vždy** při pitvě

Lichokopytníci (zejména koňoví)

INFEKČNÍ ANEMIE KONÍ – VyLa - sérologické vyšetření (IDT)
odběr vzorků **vždy** při pitvě

Hlodavci a zajíci

BRUCELÓZA – VyLa (P + PA + BV),
odběr vzorků **vždy** při pitvě

TULAREMIE – VyLa (P + PA + BV),
odběr vzorků **vždy** při pitvě

Primáti

TUBERKULÓZA – VyLa – sérologické vyšetření, případně BV k došetření
pitevního nálezu

Ptáci – při podezření z nakažení, zejména při hromadném úhynu
NEWCASTLESKÁ CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (HIT)

AVIÁRNÍ INFLUENZA – VyLa - sérologické vyšetření (HIT, ELISA)

AVIÁRNÍ INFLUENZA – VyLa - virologické vyšetření

Šelmy

PARAZITOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ

VZTEKLINA – v indikovaných případech

16. Zvířata vnímavá na vzteklinu

EpL100 VZTEKLINA – VyLa (P + IF) + BP

Utracená nebo uhynulá zvířata při podezření na vzteklinu.

II. Povinné úkony hrazené chovatelem zvířat

A. Vakcinace proti nálezům

17. Koně

ExE410 CHŘIPKA KONÍ – Va

Kůň musí být v imunitě dle vakcinačního schématu. Poslední vakcinace musí být ukončena nejpozději 7 dní před přemístěním.

18. Drůbež

ExF201 SALMONELA – Va

Vakcinace v hospodářstvích s chovem nosnic s produkcí konzumních vajec v souladu s Národním programem pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce.

Nosnice v průběhu přepečování.

ExF110 **NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va**
Všechna hejna evidovaných reprodukčních chovů.

ExF111 **NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va**
Užitkové chovy nosnic pro produkci konzumních vajec uváděných na trh evidované podle plemenářského zákona.

19. Holubi

ExR100 **NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va**
Vakcinují se v průběhu 14 dní až 6 měsíců před přemístěním.

20. Odchovny bažantů a divokých kachen

ExJ200 **NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va**
Chovná hejna bažantů.

ExJ201 **NEWCASTLESKÁ CHOROBA – Va**
Bažanti v odchovnách.

ExT100 **INFEKČNÍ HEPATITIDA KACHEN – Va**
Chovná hejna divokých kachen (březňáček).

B. Kontrola zdraví

21. Skot

ExA300 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – VyLa - sérologické vyšetření (konvenční ELISA test, gE ELISA test, gB ELISA test, VNT)**
Krávy a jalovice starší 24 měsíců v hospodářstvích (stádech) ozdravených nebo prostých nákazy 1x ročně, zbývající část hospodářství (stáda), která nebyla vyšetřena v rámci akce pod kódem EpA300.

ExA310 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – VyLa - vyšetření mléka (ELISA)**
Jednotlivé vzorky mléka ze všech hospodářství s chovem dojnic v intervalu 1x ročně. Vyšetřuje se směsný vzorek jednotlivých vzorků mléka dodaných do laboratoře. Směsný vzorek obsahuje vzorky od maximálně 5 ks dojnic. Samci a ostatní nedojící samice musí být vyšetřeni podle kódu ExA300.

ExA320 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – VyLa - vyšetření mléka (ELISA)**
Jednotlivé vzorky mléka ze všech hospodářství s chovem minimálně 30% kusů dojnic, která **dodávají** mléko do mlékárny nebo **mají** povolen prodej mléka přes dvůr, 2x ročně v rozpětí minimálně 3 měsíců a maximálně 12 měsíců. Vyšetřuje se směsný vzorek jednotlivých vzorků mléka dodaných do laboratoře. Směsný vzorek obsahuje vzorky od maximálně 50 ks dojnic. Samci a ostatní nedojící samice musí být vyšetřeni podle kódu ExA300.

ExA700 **PARATUBERKULÓZA – VyLa - KS (ELISA nebo RVK + IDT)**
Plemenní býci v inseminační stanici býků 1x ročně.

- ExA800** **BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa - virologické vyšetření - (ELISA)**
- Plemenní býci (býčci) během 28 dnů před přesunem od chovatele do ISB - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
 - plemenní býci (býčci) v období izolace v inseminační stanici – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
- ExA810** **BOVINNÍ VIROVÁ DIARRHOEA (BVD) – VyLa - sérologické vyšetření - (ELISA)**
- plemenní býci (býčci) během 28 dnů před přesunem od chovatele do ISB - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
 - plemenní býci (býčci) v období izolace v inseminační stanici – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.
 - séronegativní býci v inseminační stanici 1x ročně.
- ExA900** **CAMPYLOBACTER FOETUS SSP. VENERALIS - VyLa - BV**
- Plemenní býci před přijetím do inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.;
 - plemenní býci v OPB během 28 dnů před základním výběrem;
 - zvířata mladší 6 měsíců nebo držená od tohoto věku před izolací ve skupině zvířat stejného pohlaví, jednorázové vyšetření vzorku výplašku předkožkového vaku;
 - zvířata ve věku 6 měsíců nebo starší, která mohla před izolací být ve styku se samicemi, vyšetření vzorku předkožkového vaku třikrát v týdenních intervalech;
 - plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.;
 - při každém přesunu plemenných býků v přirozené plemenitbě mezi chovateli.
- ExA910** **TRICHOMONAS FOETUS - VyLa - BV**
- Plemenní býci před přijetím do inseminační stanice – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.;
 - plemenní býci v OPB během 28 dnů před základním výběrem;
 - zvířata mladší 6 měsíců nebo držená od tohoto věku před izolací ve skupině zvířat stejného pohlaví; jednorázové vyšetření vzorku výplašku předkožkového vaku;
 - zvířata ve věku 6 měsíců nebo starší, která mohla před izolací být ve styku se samicemi; vyšetření vzorku výplašku předkožkového vaku třikrát v týdenních intervalech;
 - plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně – v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.;
 - při každém přesunu plemenných býků v přirozené plemenitbě mezi chovateli.

22. Koňovití

ExE110 **INFEKČNÍ ANEMIE KONÍ – VyLa - sérologické vyšetření (IDT)**

Všichni koně od 24 měsíců stáří, kteří jsou přemístováni na svod nebo z hospodářství mimo území kraje, musí být sérologicky vyšetřeni. Vyšetření při přemístění nesmí být starší než 24 měsíců.

ExE210 **NAKAŽLIVÝ ZÁNĚT DĚLOHY KONÍ – VyLa (BV)**

- Klisny původně při laboratorním vyšetření negativní, zapuštěné negativním hřebcem, které měly fyziologický průběh gravidity, neměly poporodní komplikace svědčící pro tuto nákazu, budou klinicky vyšetřeny a v případě negativního výsledku tohoto vyšetření mohou být bez předchozího laboratorního vyšetření zapuštěny, v ostatních případech (změny při klinickém vyšetření) 1x před prvním zapuštěním v sezóně;
 - plemenní hřebci v přirozené plemenitbě před zahájením připouštěcí sezóny;

d) plemenní hřebci v připouštěcí sezóně při změně chovatele (hospodářství).

ExE310 HŘEBČÍ NÁKAZA – VyLa - sérologické vyšetření (RVK)

- Plemenní hřebci v přirozené plemenitbě před zahájením připouštěcí sezóny;
- Všichni koně od 24 měsíců stáří, kteří jsou přemísťováni na svod nebo z hospodářství mimo území kraje, musí být sérologicky vyšetřeni. Vyšetření nesmí být starší než 24 měsíců.
- klisny poprvé zařazené do chovu.

**23. Drůbež – v hospodářstvích evidovaných podle plemenářského zákona;
vyšetření na salmonely EpF230 – EpF270**

ExF230 STĚRY Z PŘEPRAVEK (jednodenní kuřata po přepravě) VyLa - (BV)
10 stěrů z dodávky
V chovech kuřic určených pro produkci konzumních vajec.

ExF240 KADÁVERY KUŘAT (jednodenní kuřata po přepravě) VyLa - (P + BV)–
všechna uhynulá, max. 60 kusů
V chovech kuřic určených pro produkci konzumních vajec.

ExF270 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)
Směsný vzorek odebraný 2 týdny před zahájením snášky. V chovech určených pro produkci konzumních vajec.

Počet drůbeže v jedné hale	Počet vzorků trusu
1 – 20	1 – 20
21 – 29	20
30 – 39	25
40 – 49	30
50 – 59	35
60 – 89	40
90 – 199	50
200 – 499	55
500 nebo více	60

ExF300 TUBERKULÓZA DRŮBEŽE – Adg (Avitubal)

- V hejnech reprodukčních chovů Gallus gallus před produkcí a sběrem násadových vajec;
- ve velkochovech depistáž nahrazuje pravidelné patologicko - anatomické vyšetření u chovné drůbeže.

ExF410 PULOROVÁ NÁKAZA – Adg - rychlá aglutinace (RA)

V reprodukčních chovech. Vzorky od 60 kusů z hejna. Podle vyhlášky č. 382/2003 Sb.

ExF500 MYKOPLASMÓZA HRABAVÉ DRŮBEŽE – VyLa - sérologické vyšetření jen M.gallisepticum (RA nebo ELISA, PCR)

V reprodukčních chovech. Vzorky od 60 kusů z hejna. Podle vyhlášky č. 382/2003 Sb.

- první vzorek v 16. týdnu;
- druhý vzorek před snáškou a další vzorky vždy po 90-ti dnech.

ExF510 MYKOPLASMÓZA KRŮT – VyLa - sérologické vyšetření M. meleagridis, M. gallisepticum (RA nebo ELISA)

V reprodukčních chovech. Vzorky od 60 kusů z hejna. Podle vyhlášky č. 382/2003 Sb.

- první vzorek krve – ve 20. týdnu věku;

- druhý vzorek na počátku snášky a další vzorky vždy po 90-ti dnech.

24. Pštrosi

ExS200 SALMONELÓZA – VyLa (BV)

Vyšetření směsného vzorku trusu chovných kusů a kuřat 2x ročně (u chovných kusů před a po snášce). Odebírá se 1 gram trusu od každého kusu, podle počtu chovaných kusů, maximálně však 150 gramů směsného vzorku trusu.

25. Bažanti

ExJ100 SALMONELÓZY BAŽANTŮ – VyLa -bakteriologické vyšetření (BV)

Vyšetření směsných vzorků (jeden vzorek zahrnuje trus od 300 kusů) trusu z chovného hejna před snáškou (březen). Odebírá se celkem 150 gramů směsného vzorku trusu.

26. Včely

ExM300 VARROÁZA – VyLa (PV)

Směsné vzorky zimní měli od všech včelstev na jednotlivých stanovištích, po nařízeném ošetření včelstev v rozsahu stanoveném KVS. Vzorky musí být odebrány do 15.2.2007.

27. Zvířata vnímavá na vzteklinu

ExL200 VZTEKLINA – VyPr - klinické vyšetření zvířat, která poranila člověka

- Bezprostředně po poranění;
5. den po poranění.

28. Farmově chovaná zvěř

ExKI Prase divoké - v průběhu 30 dnů před přemístěním k dalšímu chovu.

ExKI10 Tuberkulóza – Adg nebo VyLa – sérologické vyšetření .

Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří čištěným ptačím tuberkulinem k simultánní tuberkulinaci.

ExKI20 Brucelóza – VyLa (RBT)

Provádí se u zvířat od 3 měsíců. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKI30 Aujeszkyho choroba – VyLa (ELISA + VNT)

Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKX Jelenovití - v průběhu 30 dnů před přemístěním k dalšímu chovu.

ExKX10 Tuberkulóza – Adg nebo VyLa

Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří.

ExKX20 Brucelóza – VyLa (RBT)

Provádí se u zvířat od 3 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKW Mufloni - v průběhu 30 dnů před přemístěním k dalšímu chovu.

ExKW10 Tuberkulóza – Adg. nebo VyLa

Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří.

ExKW 20 Brucelóza – VyLa (RBT)

Provádí se u zvířat od 6 měsíců stáří. U zvířat mladších se garantuje zdravotní stav stáda.

ExKZ Ostatní druhy

U zvířat musí být v průběhu 30 dní před přemístěním k dalšímu chovu provedeny zdravotní zkoušky podle druhů odpovídající skupinám hospodářských zvířat.

29. Nebezpečné druhy zvířat v zájmových chovech

ExP LABORATORNÍ VYŠETŘENÍ UHYNULÝCH ZVÍŘAT – VyLa uhynulých nebo usmrčených zvířat (P + BV)

Patologickoanatomické vyšetření (pitva) s odběrem vzorků na bakteriologické, koprologické a kontrolní sérologické vyšetření podle zatřídění uhynulých nebo usmrčených jedinců do příslušných řádů zoologické systematiky zaměřené zejména na:

Sudokopytníci - přežvýkaví

BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RVK + RBT) odběr vzorků vždy při pitvě

BRUCELÓZA – VyLa - (P + BV)

Vyšetření zmetků a plodových obalů v indikovaných případech.

BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK) odběr vzorků vždy při pitvě.

BRUCELÓZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - (P + BV)

Vyšetření zmetků a plodových obalů v indikovaných případech.

TUBERKULÓZA – VyLa, sérologické vyšetření, případně BV k došetření pitevního nálezu.

ENZOOTICKÁ LEUKÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (IDT, ELISA)

Odběr vzorků vždy při pitvě.

BOVINNÍ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATIE (BSE) – VyLa (RT + HI* + IHC*)

Uhynulá nebo utracená zvířata starší 24 měsíců vykazující změny chování nebo příznaky postižení nervového systému.

KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ - BLUETONGUE – VyLa

Vyšetření v indikovaných případech. Rozsah určí KVS.

Sudokopytníci - nepřežvýkaví (zejména prasatovití)

BRUCELÓZA – VyLa - sérologické vyšetření (RVK + RBT) odběr vzorků vždy při pitvě

BRUCELÓZA – VyLa - (PV + BV)

Vyšetření v indikovaných případech zmetků, případně plodových obalů bezprostředně po zmetání. Rozsah určí KVS.

TUBERKULÓZA – VyLa, sérologické vyšetření případně BV k došetření pitevního nálezu

KLASICKÝ MOR PRASAT – VyLa – sérolog. vyšetření (ELISA + NPLA*)
odběr vzorků **vždy** při pitvě

AUJESZKYHO CHOROBA – VyLa - sérolog. vyšetření (ELISA + VNT*)
odběr vzorků **vždy** při pitvě

Lichokopytníci (zejména koňovítí)

INFEKČNÍ ANEMIE KONÍ – VyLa - sérologické vyšetření (IDT)
odběr vzorků **vždy** při pitvě

Hlodavci a zajíci

BRUCELÓZA – VyLa (P + PA + BV),
odběr vzorků **vždy** při pitvě

TULAREMIE – VyLa (P + PA +BV),
odběr vzorků **vždy** při pitvě

Primáti

TUBERKULÓZA – VyLa – sérologické vyšetření, případně BV k došetření
pítevního nálezu

Ptáci – při podezření z nakažení, zejména při hromadném úhynu
NEWCASTLESKÁ CHOROBA – VyLa - sérologické vyšetření (HIT)

AVIÁRNÍ INFLUENZA – VyLa - sérologické vyšetření (HIT, ELISA)

AVIÁRNÍ INFLUENZA – VyLa - virologické vyšetření

Šelmy

PARAZITOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ

VZTEKLINA – v indikovaných případech

III. Národní program pro tlumení výskytu salmonel chovech drůbeže

SALMONELÓZA DRŮBEŽE – VyLa - bakteriologické vyšetření(BV)

Tabulka pro odběr vzorků trusu v reprodukčních chovech.(Kódy EpFr03 – EpFr08)

Počet drůbeže v jedné hale	Počet vzorků trusu
250 - 349	200
350 - 449	220
450 - 799	250
800 - 999	260
1000 nebo více	300

Hrazeno je laboratorní vyšetření vzorků v SVÚ Praha, Jihlava a Olomouc. Není hrazen odběr.

Reprodukční chovy

Vzorky odebrané chovatelem prostřednictvím soukromého veterinárního lékaře

EpFr01 STĚRY ZE STĚN KRABIC NEBO PŘEPRAVEK - VyLa - (BV)

Vzorek z celé zásilky jednodenních kuřat - 10 stěrů

EpFr02 KADÁVERY KUŘAT (jednodenní kuřata po přepravě) - VyLa - (P + BV)

Všechna uhynulá, max. 60 kusů

EpFr03 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek odebraný 2 týdny před zahájením snášky;

EpFr04 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek 1x za 2 týdny během snášky.

Úřední vzorky

EpFr05 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek trusu odebraný ve věku 4 týdnů.

EpFr06 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek trusu odebraný 4 týdny po začátku snášky. Nahrazuje odběr vzorků prováděný chovatelem pod kódem EpFn04.

EpFr07 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek trusu odebraný ve 20. týdnu snášky. Nahrazuje odběr vzorků prováděný chovatelem pod kódem EpFn04.

EpFr08 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek trusu odebraný 4 týdny před skončením snášky. Nahrazuje odběr vzorků prováděný chovatelem pod kódem EpFn04.

Chovy nosnic k produkci konzumních vajec

Vzorky odebrané chovatelem prostřednictvím soukromého veterinárního lékaře

EpFn01 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

První směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný ve věku 24 týdnů +/- 2 týdny u hejn ve kterých předchozím vyšetřením **nebyla** zjištěna přítomnost salmonel.

EpFn02 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

Směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný 1x za patnáct týdnů.

Úřední vzorky

EpFn03 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

Prach nebo směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet, jako **poslední** odběr před vyskladněním doplňující patnáctitýdenní cyklus kódu EpFn02.

EpFn04 VYŠETŘENÍ PRACHU, TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

První vzorek prachu nebo směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný ve věku 24 týdnů +/- 2 týdny u hejn ve kterých předchozím vyšetřením **byla** zjištěna přítomnost salmonel.

EpFn05 VYŠETŘENÍ PRACHU, TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

Prach nebo směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný na základě epizootologického šetření ohnisek salmonely v potravinách. Podezření na *S. enteritidis* nebo *S. typhimurium*.

EpFn06 VYŠETŘENÍ PRACHU, TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

Prach nebo směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný od ostatních hejn nosnic na hospodářství na základě zjištění výskytu *S. enteritidis* nebo *S. typhimurium* v některém hejnu nosnic.

EpFn07 VYŠETŘENÍ PRACHU, TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

Prach nebo směsný vzorek trusu nebo stíracích manžet odebraný na základě rozhodnutí KVS.

IV. Povinné akce vyhlášené Evropskou komisí, hrazené ze státního rozpočtu a z fondů Evropské unie

Drůbež (EpF)

EpF600 Program sledování aviární influenzy u drůbeže a volně žijících ptáků

- a) Monitoring je prováděn dle směrnice Rady 2005/94/ES ze dne 20. prosince 2005 o opatřeních Společenství pro tlumení influenzy ptáků a o zrušení směrnice 92/40/EHS;
- b) sérologické vyšetření na výskyt protilátek proti viru Aviární influenzy subtyp H5 a H7 je prováděno plošně tak, aby byly zastoupeny všechny druhy ptáků (drůbeže) – nosnice na konci snášky, krůty, kachny, husy; SVS určí rozsah vyšetření (výběr hospodářství).
- c) vyšetření u volně žijících ptáků je prováděno virologicky u hromadných úhynů a v indikovaných případech; SVS určí rozsah vyšetření; trvání programu je od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007.

Príspevek Komise na program sledování aviární influenzy u drůbeže a volně žijícího ptactva činí 50 % z vynaložených nákladů na sérologické a virologické vyšetření.

EpF290 Základní studie na výskyt salmonel v chovech krůt

- a) Studie je prováděna na základě nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003;
- b) vzorky jsou odebrány u brojlerů ve lhůtě 3 týdnů před vyskladněním na jatka a u plemenných hejn ve lhůtě 9 týdnů před depopulací;
- c) vzhledem k počtu evidovaných hospodářství bude vyšetřeno 223 hejn dle schválené technické specifikace SANCO/2083/2006;
- d) program byl zahájen 1. 10. 2006 a bude ukončen 30. 9. 2007.

Tento program (laboratorní vyšetření v SVÚ) je financován ve výši 100% nákladů na izolaci a typizaci dle rozhodnutí Komise 2006/662/ES ze dne 29. září 2006 o finančním příspěvku Společenství na základní průzkum prevalence salmonel u krůt, který má být proveden v členských státech. Maximální finanční příspěvek pro ČR bude činit 30 030 €.

Farmově chovaná zvěř (EpK)

EpKX20 CHRONICKÉ CHŘADNUTÍ JELENOVITÝCH (CWD)– VyLa

Monitoring ve farmových chovech jelenovitých v souladu s předpisy ES.

Zvěř (EpV)

EpVX20 CHRONICKÉ CHŘADNUTÍ JELENOVITÝCH (CWD)– VyLa

Monitoring ulovených nebo uhynulých jelenovitých v souladu s předpisy ES.

V. Akce stanovené v Národním programu ozdravování od IBR schváleným ministerstvem zemědělství dne 11.8.2005 č.j.: 21682/2005-17210

povinné

IBR101 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) - VSTUPNÍ VYŠETŘENÍ –**
VyLa - sérologické vyšetření (konvenční ELISA test)
Rozsah vyšetření určí KVS v souladu s ozdravovacími plány jednotlivých hospodářství.

IBR102 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) - VAKCINACE –** Va
(markerovou vakcínou)
Rozsah vakcinace určí KVS v souladu s ozdravovacími plány jednotlivých hospodářství.

IBR103 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) - NAMÁTKOVÉ VYŠETŘENÍ –**
– VyLa - sérologické vyšetření (gE ELISA test)
Namátkové vyšetření zvířat sérologicky negativních při vstupním vyšetření v hospodářstvích ozdravujících eliminační metodou s vakcinací markerovou vakcínou v souladu s NOP. KVS určí rozsah vyšetření.

IBR104 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – KONTROLA ÚČINNOSTI**
VAKCINACE – VyLa - sérologické vyšetření (konvenční ELISA test)
V indikovaných případech - vyšetření za účelem kontroly účinnosti vakcinace. KVS určí rozsah vyšetření.

IBR105 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – ZÁVĚREČNÉ VYŠETŘENÍ**
POZITIVNÍ – VyLa - sérologické vyšetření (konvenční ELISA test, gE ELISA test)
Vyšetření, které bylo prováděno jako závěrečné (za čtyři až šest týdnů po vyřazení posledního pozitivního zvířete a před ukončením pozorovací doby), ale vzhledem k pozitivním výsledkům některých kusů nemůže být považováno za závěrečné. **Hrazeno chovatelem.**

IBR200 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) - ZÁVĚREČNÉ VYŠETŘENÍ**
NEGATIVNÍ – VyLa - sérologické vyšetření (gE ELISA)
Závěrečné vyšetření zvířat (stáda) (za čtyři až šest týdnů po vyřazení posledního pozitivního zvířete při ozdravování metodou s vakcinací markerovou vakcínou a před ukončením pozorovací doby) na hospodářství před prohlášením stáda za ozdravené od IBR.

IBR201 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) - ZÁVĚREČNÉ VYŠETŘENÍ**
NEGATIVNÍ – VyLa - sérologické vyšetření (konvenční ELISA test)
Závěrečné vyšetření zvířat (stáda) (za čtyři až šest týdnů po vyřazení posledního pozitivního zvířete při ozdravování bez vakcinace nebo posledního vakcinovaného zvířete markerovou vakcínou a před ukončením pozorovací doby) na hospodářství před prohlášením stáda za prosté IBR.

dle rozhodnutí chovatele

IBR106 **INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – DOŠETŘENÍ PŘED**

ZÁVĚREČNÝM VYŠETŘENÍM – VyLa - sérologické vyšetření (gE ELISA test)

Vyšetření krav před provedením prvního závěrečného vyšetření (bezprostředně po vyřazení posledního sérologicky pozitivního - infikovaného zvířete). Jedná se o krávy, které v době provedení vstupního sérologického vyšetření byly ve věku 1 – 5 měsíců. **Hrazeno chovatelem.**

IBR107 INFEKČNÍ RINOTRACHEITIDA SKOTU (IBR) – VYŠETŘENÍ TELAT –
VyLa - sérologické vyšetření (konvenční ELISA test)

Průběžné vyšetřování telat, která dosáhla věku 6 měsíců. **Hrazeno chovatelem.**

Všechna vyšetření se provádí v souladu s Národním programem ozdravování od IBR.

VI. Výše výdajů na preventivní a diagnostické úkony uvedené v části I.

Úkon	Výše částečné úhrady ze státního rozpočtu v Kč	Úhrada materiálu
Vakcinace slepeckých psů za ks	200,-	
Orální vakcinace - ruční kladení za km ²	50,-	
Odběr krve u skotu, prasat, ovcí, koz a koňovitých	20,-	+ hemos skot 5,00 Kč
Odběr krve plemeníků	50,-	
Tuberkulinace u skotu a koz	17,-	+ tuberkulin 4,00 Kč
Simultánní tuberkulinace	40,-	+ tuberkuliny 11,00 Kč
Odběr krve od zmetalek u skotu, prasat, ovcí, koz a koňovitých - za jeden odběr	150,-	+ hemos skot 5,00 Kč + hemos prasata 7,50 Kč
Odběr zmetků, plodových obalů u skotu, prasat, ovcí, koz a koňovitých nebo málo životných selat	200,-	
Vyšetření koňovitých na nakažlivý zánět dělohy koní u hřebců	200,-	
u klisen	100,-	
Vyšetření na brucelózu, tularemii, na 1ks zajíce	35,-	
Zástřelné u lišek za 1 ks	380,-	
Nálezne u prasat divokých za ks	1000,-	
Klinické vyšetření včel - jedno včelstvo	25,-	
Odběr vzorků k laboratornímu vyšetření u zoonózií	50,-	
Živá vakcína a inaktivovaná vakcína; po provedení vakcinace a dvou revakcinací	do 6,-Kč	

Laboratorní vyšetření uvedená v části I. provedená ve státních veterinárních ústavech a laboratořích, kterým SVS ČR vydala povolení k provádění veterinárně laboratorní diagnostické činnosti jsou plně hrazena ze státního rozpočtu. Příspěvek na laboratorní vyšetření trávící metodou na trichinelózu divokých prasat podle kódu EpI200 je ve výši 65,- Kč za kus. U vyšetření zajíců na tularemii, brucelózu nebo obě vyšetření najednou se jedná pouze o příspěvek na vyšetření jednoho kusu zajíce rychlou aglutinací, nikoli o plnou úhradu výloh spojených s vyšetřením.

MVDr. Milena Vicenova, v.r.
ministřyně zemědělství ČR

VII. PŘÍLOHA - Vysvětlivky zkratk

SVS	Státní veterinární správa České republiky
ISB	inseminační stanice býků
KVS	krajská a Městská veterinární správa v Praze
OPB	odchovna plemenných býků
„ nebo“	alternativní použití uvedených metod
„ + „	současné použití uvedených metod
„ * „	použití uvedené metody pouze pro confirmaci pozitivního výsledku
BP	biologický pokus
BV	bakteriologické vyšetření
ELISA	ELISA test – sérologické vyšetření
IDT	imunodifuzní test
IEF	imuno elektroforéza
IF	imunofluorescence
HI	histologické vyšetření
KV	kultivační virologické vyšetření
KS	komplexní sérologické vyšetření
NHT	nepřímá hemaglutinace
NPLA	neutralizační peroxidázový test
P	pitva
PA	pomalá aglutinace
PCR	reakce polymerázových řetězců
RA	rychlá aglutinace
RVK	reakce vazby komplementu
RIL	rezidua inhibičních látek
RBT	Rose bengal test
SNT	sérum neutralizační test
výbrus TTC	výbrus kostí k stanovení tetracyklinu
VNT	virus neutralizační test
ELISA-V-KV	průkaz viru z krve, nebo z orgánové suspenze
RT	rychlé testy na vyšetření TSE
PCR-SSCP	stanovení genomu prionového proteinu
VyPr	preventivní vyšetření
VyLa	laboratorní vyšetření
Va	vakcinace
Adg	alergenodiagnostika
HIT	hemaglutinační test
IHC	imunohistochemický test
PV	parazitologické vyšetření
gE ELISA	ELISA test k průkazu specifických E protilátek
gB ELISA	ELISA test k průkazu specifických B protilátek
CPE	cytopatický efekt
IHN	infekční nekróza krvetvorné tkáně
VHS	virová hemoragická septikémie
IPN	infekční nekróza pankreatu

Ministerstvo zemědělství České republiky

na základě § 44 odst.1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, schvaluje

Národní ozdravovací program od infekční rinotracheitidy skotu v ČR,

kterým se stanovují zásady a povinnosti spojené s ozdravováním od infekční rinotracheitidy skotu (dále jen „IBR“).

Čl. 1

Zásady ozdravovacího programu

Těmito zásadami se stanoví

- a) povinnost všem chovatelům skotu, jejichž hospodářství není úředně ozdravené nebo úředně prosté infekční rinotracheitidy skotu, zahájit ozdravování od této nákazy,
- b) zapojení dalších organizací do procesu ozdravování,
- c) termín zahájení ozdravování,
- d) zásady a metody ozdravování,
- e) povinnosti chovatelů spojené s ozdravováním a poskytováním nezbytných údajů o jeho průběhu,
- f) podmínky, za nichž může být hospodářství prohlášené za úředně ozdravené nebo úředně prosté IBR.

Čl. 2

Základní pojmy

Pro účely těchto zásad se rozumí

- a) *infekční rinotracheitidou skotu - (IBR)* – nebezpečná nákaza manifestující se klinicky na respiratorním aparátu nebo na genitálním aparátu skotu. Původcem je bovinní herpes virus typ 1 (BHV-1),
- b) *národním ozdravovacím programem* – program schválený ministerstvem zemědělství dne 11.8.2005 č.j.: 21682/2005-17210 jehož cílem je docílit ozdravení na celém území státu,
- c) *ozdravovacím plánem* – souhrn úkonů a povinností spojených s ozdravením jednotlivého hospodářství, odsouhlasený místně příslušnou Krajskou veterinární správou či Městskou veterinární správou v Praze (dále jen „KVS“),
- d) *vstupním sérologickým vyšetřením* - vyšetření skotu při zahájení ozdravování, které upřesní aktuální nakažovou situaci v hospodářství,
- e) *základní imunizaci* – imunizace dle návodu výrobce, kterou je dosaženo žádoucí protilátkové ochrany trvající minimálně 6 měsíců,
- f) *infikovaným zvířetem* – zvíře s protilátkami vytvořenými po přirozené infekci terénním kmenem BHV-1 nebo s protilátkami po aplikaci konvenční vakcíny,
- g) *markerovou vakcínou* - vakcína s chybějícím glykoproteinem E (gE-),
- h) *konvenční vakcínou* - vakcína s kompletním virem (BHV-1),
- i) *gE ELISA testem* – specifický laboratorní test, schopný rozlišit protilátky vytvořené po vakcinaci markerovou vakcínou (gE-) od protilátek vytvořených po infekci terénním kmenem BHV-1, příp. po vakcinaci konvenční vakcínou,
- j) *konvenčním ELISA testem* – laboratorní test prokazující protilátky proti celému BHV-1,
- k) *ohniskem nákazy* – hospodářství či stádo, v němž došlo u skotu k výskytu klinických

příznaků IBR a nákaza byla potvrzena laboratorním vyšetřením,

- l) *klidovým ohniskem IBR* – hospodářství či stádo, v němž jsou podle výsledků vyšetření (konvenčním ELISA testem) sérologicky pozitivní zvířata bez klinických příznaků IBR,
- m) *hospodářstvím - stádem s neznámou nákazovou situací* – hospodářství či stádo, v němž není znám výsledek sérologického vyšetření, zjišťujícího protilátky proti BHV-1,
- n) *hospodářstvím – stádem úředně ozdraveným od IBR* – hospodářství či stádo, v němž nejsou infikovaná zvířata, a v němž bylo provedeno na závěr ozdravení sérologické vyšetření zvířat starších 6 měsíců gE ELISA testem s negativním výsledkem,
- o) *hospodářstvím – stádem úředně prostým IBR* – hospodářství či stádo, v němž nejsou infikovaná zvířata ani zvířata vakcinovaná markerovými vakcínami a v němž bylo provedeno sérologické vyšetření zvířat starších 6 měsíců konvenčním ELISA testem s negativním výsledkem,
- p) *pozorovací dobou* – období 6 měsíců od vyřazení posledního infikovaného zvířete ze stáda (laboratorně potvrzeno), do provedení závěrečného laboratorního vyšetření, na jehož základě lze hospodářství nebo stádo prohlásit za ozdravené nebo úředně prosté IBR.

Čl. 3

Chovatelské a veterinární důvody ozdravení

Ozdravení od IBR je významné zejména:

- a) z hlediska zlepšení zdravotního stavu stád skotu a snížení ekonomických ztrát u chovatele,
- b) z hlediska udržení konkurenceschopnosti při obchodu se skotem, spermatem, vaječnými buňkami a embryi skotu se státy prostými nákazy,
- c) z hlediska sjednocení podmínek při tuzemském přemísťování skotu,
- d) z důvodů zabezpečení větší ochrany před zavlečením nákazy do IBR prostých hospodářství,
- e) z hlediska získání dodatečných garancí od Evropské komise při obchodování se skotem v rámci Evropské unie.

Čl. 4

Povinný ozdravovací program

Ozdravovací program se stanovuje jako povinný pro všechny chovatele skotu, kteří nemají hospodářství úředně ozdravená nebo úředně prostá IBR. Nákazová situace bude zjišťována prostřednictvím vstupního sérologického vyšetření ve všech stádech považovaných za klidová ohniska IBR a ve stádech s neznámou nákazovou situací.

Čl. 5

Zahájení ozdravování

Ozdravování v České republice bude zahájeno **od 1. ledna 2006 ve všech krajích**. Ozdravení jednotlivých hospodářství a stád bude zahajováno postupně, v závislosti na kapacitních možnostech státních veterinárních ústavů z hlediska zabezpečení vstupních sérologických vyšetření, možnostech místně příslušných KVS projednat a odsouhlasit ozdravovací plány jednotlivých hospodářství a možnostech chovatele zejména s ohledem na zdravotní stav zvířat a nákazovou situaci ve stádě.

Čl. 6

Obecné zásady ozdravování

Ozdravování od IBR:

- a) je prováděno na celém území státu,
- b) je organizováno tak, aby bylo dosaženo na administrativně vymezeném územním celku (kraji, okresu) IBR ozdraveného a následně prostého stavu v nejkratší možné době,
- c) je organizováno tak, aby pokud možno nezpůsobilo chovateli výpadek v produkci. Infikovaná zvířata budou eliminována ze stáda zejména v rámci jeho přirozené obměny. Ke konci ozdravení je možné proces urychlit jednorázovým vyřazením zbývajících infikovaných zvířat,
- d) se v ohniscích nákazy zahájí až poté, co je onemocnění převedeno do klidové podoby (klidového ohniska),
- e) předchází vstupní sérologické vyšetření určených kategorií skotu, stanovení metody ozdravení a zpracování ozdravovacího plánu pro jednotlivé hospodářství.

Čl. 7

Vstupní sérologické vyšetření

Vstupní sérologické vyšetření (konvenčním ELISA testem) bude provedeno:

- ve stádech se stavem do 50 ks skotu u všech zvířat starších 6 měsíců
- ve stádech se stavem od 51 ks skotu
 - u 100 % mladého skotu ve věku od 6 měsíců do otelení
 - u 100 % prvotetek nejdříve však 4 týdny po otelení
 - u 20 % ostatních krav
 - u 100 % plem. býků v přír. plemenitbě

V případě zamoření přesahujícího 50% u prvotetek a u vzorku ze skupiny ostatních krav, nebudou zbývající krávy v základním stádu sérologicky došetřovány a bude u 100% krav postupováno jako by byly pozitivní. V případě nižšího procenta zamoření (než 50%) bude došetřeno zbývajících 80% krav, aby bylo zjištěno skutečné procento pozitivních zvířat v základním stádě a mohlo být případně použito eliminační metody bez vakcinace, která by vedla k rychlejšímu ozdravení stáda.

Postup (dle výsledku vyšetření):

Prokáže-li vstupní sérologické vyšetření ve stádě pozitivní zvířata, *nastupuje ozdravování.*

Neprokáže-li vstupní sérologické vyšetření ve stádě infikovaná zvířata *je postup následující :*

- za 4 – 6 týdnů se provede opakované sérologické vyšetření zvířat starších 6 měsíců konvenčním ELISA testem. Je-li výsledek u všech zvířat negativní, nastupuje pozorovací doba v délce 6 měsíců. Na konci této doby se provede znovu vyšetření konvenčním ELISA testem.
- Je-li výsledek vyšetření negativní, ***lze stádo prohlásit za úředně prosté IBR.***

Vstupní sérologické vyšetření se neprovádí v hospodářstvích, v nichž byla prováděna (dle záznamů chovatele) vakcinace polyvalentními vakcínami (Triangle, Cattlemaster, případně dalšími vakcínami s obsahem BHV-1) nebo i konvenčními vakcínami proti IBR. Vakcinovaná zvířata budou považována za IBR pozitivní ze 100 %.

Vyšetření (ani ozdravování) nebude rovněž prováděno u výkrmu skotu pokud je vykrmován odděleně od zvířat ozdravovaného stáda, v samostatném, prostorově i provozně odděleném objektu. Přemístění vykrmovaného skotu se může uskutečnit pouze na jatka.

Čl. 8

Metody ozdravování, předpoklady k prohlášení stáda za úředně ozdravené nebo úředně prosté IBR

V rámci národního ozdravovacího programu se využijí následující metody:

a) **eliminační bez vakcinace**

v hospodářstvích, v nichž je při vstupním sérologickém vyšetření potvrzeno nižší procento (cca do 10%, při dohodě s chovatelem i více procent) pozitivních zvířat.

Postup:

- vstupní sérologické vyšetření skotu staršího 6 měsíců (viz čl. 7),
- u pozitivních zvířat se zaznamená výsledek do průvodních listů skotu,
- vyřazení sérologicky pozitivních kusů (jednorázově nebo ve stanoveném termínu po dohodě s KVS),
- sérologické vyšetření skotu staršího 6 měsíců konvenčním ELISA testem za 4-6 týdnů po vyřazení posledního pozitivního zvířete,
- je – li výsledek sérologického vyšetření negativní, nastupuje pozorovací doba v délce 6 měsíců. Na závěr této doby se provede opět sérologické vyšetření,
- Je-li výsledek negativní, ***lze hospodářství prohlásit za úředně prosté IBR.***

b) **eliminační s vakcinací markerovou vakcínou**

v hospodářstvích, v nichž je při vstupním sérologickém vyšetření potvrzeno vyšší procento pozitivních zvířat.

Postup:

- vstupní sérologické vyšetření skotu staršího 6 měsíců (viz čl.7),
- u pozitivních zvířat se výsledek zaznamená do průvodních listů skotu,
- provede se základní imunizace sérologicky pozitivních i negativních kusů od stáří 6 měsíců, která spočívá :
 - a) *při použití inaktivované markerové vakcíny* v provedení vakcinace a následné revakcinace dle návodu výrobce vakcíny,
 - b) *při použití živé markerové vakcíny* je nezbytné se řídit návodem výrobce vakcíny. U některých vakcín postačí k dosažení žádoucí imunity pouze jedna vakcinační dávka bez revakcinace, u jiných je revakcinace nezbytná,
- další cyklické revakcinace markerovou vakcínou v intervalech 6 měsíců,
- průběžné provádění základní imunizace mladého skotu, který dosáhl věku 6–9 měsíců. Dále se mladý skot zařadí do vakcinačního režimu (revakcinace v 6 měs. intervalech) spolu s ostatním již vakcinovaným skotem.
- provádění namátkových sérologických kontrol (gE ELISA testem) indikátorových zvířat ze skupiny sérologicky negativních (podle výsledků vstupního sérologického vyšetření) až do doby, než jsou ze stáda vyřazena všechna infikovaná zvířata. Počet vyšetřovaných zvířat v rámci namátkových kontrol bude následující (v závislosti na velikosti stáda):

kategorie skotu	stádo do 300 ks skotu	stádo nad 300 ks skotu
jalovičky 14-16 měs. stáří	5 ks x)	10 ks
prvotelky (nejdříve 1 měs. po porodu)	5 ks x)	10 ks

x) ve stádech s nižším počtem skotu v dané kategorii se vyšetřuje celá kategorie skotu.

Vyšetření se provádí 1x za 6 měsíců. Jsou-li zjišťována nově infikovaná zvířata, je chovatel povinen toto hlásit neprodleně místně příslušné KVS. KVS rozhodne

o případném sérologickém prošetření vyššího počtu zvířat, případně celé skupiny negativních zvířat. Positivitu u nově infikovaných zvířat je nutno zaznamenat v průvodních listech skotu.

- ukončení vakcinací-je možné až po vyřazení posledního infikovaného zvířete ze stáda a jednom sérologickém vyšetření skotu staršího 6 měsíců gE ELISA testem s negativním výsledkem. Toto sérologické vyšetření se provede nejdříve za 4-6 týdnů po vyřazení posledního infikovaného zvířete. V případě, že toto vyšetření prokáže ve stádě infikovaná zvířata, tato se vyřadí a opět se provede za 4-6 týdnů sérologické vyšetření. Toto se opakuje do té doby, dokud jsou ve stádě prokazována infikovaná zvířata,
- po prvním sérologickém vyšetření, které prokáže, že ve stádě nejsou infikovaná zvířata, nastupuje pozorovací doba v délce 6 měsíců. Na závěr této doby se provede u všech zvířat starších 6 měsíců opět sérologické vyšetření gE ELISA testem,
- je-li výsledek negativní, ***lze hospodářství prohlásit za úředně ozdravené od IBR,***
- po vyřazení všech vakcinovaných zvířat ze stáda (markerovou vakcínou) se provede u všech zvířat starších 6 měsíců sérologické vyšetření (konvenčním ELISA testem). Je-li výsledek negativní, ***lze hospodářství prohlásit za úředně prosté IBR.***

V hospodářstvích, v nichž jsou telata určená k obnově základního stáda (jalovičky) a následně mladý chovný skot (jalovice) odchováány odděleně od základního stáda, je možné provést základní imunizaci těchto zvířat až před přemístěním do stáje prvotetek a to nejpozději 14 dní před přemístěním. Toto je možné za následujících podmínek:

- výsledek všech namátkových vyšetření u původně sérologicky negativních zvířat (dle vstupního vyšetření) je negativní,
- telata - mladý skot musí pocházet od vakcinovaných (markerovou vakcínou) matek.

c) radikální

Jedná se o odsun všech zvířat z hospodářství poražením na jatkách nebo přemístěním zvířat za podmínek viz čl.14. Metoda bude uplatněna zejména v méně početných stádech skotu nebo v případě, kdy chovatel již nechce v dalším chovu pokračovat. O použití této metody rozhoduje chovatel.

Postup:

- vstupní sérologické vyšetření skotu staršího 6 měsíců,
- jednorázové nebo postupné vyřazení (přemístění) skotu do stanoveného data,
- v případě, že do objektu bude ustájen zdravý skot je nutné provést mechanickou očistu a desinfekci objektů a zařízení a ustájit indikátorová zvířata (sérologicky negativní skot). Po 4-6 týdnech se tato zvířata sérologicky vyšetří konvenčním ELISA testem. Jsou-li výsledky negativní, lze do objektů ustájit skot přemístěný z ozdravených nebo IBR prostých hospodářství,
- je-li s chovatelem dohodnut pozdější termín ozdravování, je nutné provést základní imunizaci, případně následné revakcinace v 6 měs. intervalech.

Při rozhodování o metodě ozdravování musí být zohledněny veterinární i ekonomické aspekty.

Vzory ozdravovacích programů jsou uvedeny v přílohách č. 1 – 3.

Čl. 9

Vakcíny v průběhu ozdravování.

Vakcíny, používané v rámci ozdravování, musí být registrovány v ČR. V rámci národního ozdravovacího programu je možno používat v hospodářstvích, která zahájila ozdravování po 1.lednu 2006 pouze markerové vakcíny. Inaktivované markerové vakcíny mají neomezené použití. Živé markerové vakcíny je možno využít k provedení základní imunizace jednou nebo dvěma vakcinačními dávkami s respektováním doporučení výrobce.

V ozdravovaných, ozdravených i prostých stádech je zakázáno používat polyvalentní vakcíny, obsahující BHV-1.

Čl. 10

Uznání, pozastavení či odebrání statusu hospodářství úředně ozdraveného nebo úředně prostého IBR

Uznání hospodářství nebo stáda za úředně ozdravené či úředně prosté IBR – se provede na základě laboratorních vyšetření deklarujících, že ozdravování bylo úspěšně dokončeno (viz zásady v čl. 8).

Pozastavení statusu – v případě, že chovatel nezabezpečil provedení zdravotních zkoušek stanovených Metodikou kontroly zdraví a nařízené vakcinace, nebo vzniklo podezření z nákazy u jednoho nebo více zvířat ve stádě.

Odebrání statusu – v případě, že se změnila v hospodářství nebo stádě nálezová situace a tato byla potvrzená laboratorním vyšetřením.

Hospodářství (stáda) skotu, která získala status úředně prostých hospodářství (stád) nebo kterým byl status pozastaven či odebrán budou zveřejňována a ve stanovených časových intervalech aktualizována na webových stránkách SVS ČR.

Čl. 11

Povinnosti chovatelů

- a) provést vstupní sérologické vyšetření zvířat a na jeho základě rozhodnout o metodě ozdravování,
- b) zpracovat ozdravovací plán (po konzultaci se soukromým vet. lékařem a KVS) a předložit k odsouhlasení KVS,
- c) u pozitivních zvířat (zjištěných vstupním sérologickým vyšetřením) zaznamenat výsledek do průvodních listů skotu,
- d) zajistit provádění odborných veterinárních úkonů spojených s ozdravováním soukromým veterinárním lékařem,
- e) vést evidenci zvířat ve všech stájových objektech. Pro každou stáj vést stájový registr (viz zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon) a vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem),
- f) stanovit přesný systém přemísťování zvířat v rámci hospodářství, je-li přemísťování zvířat z hlediska provozního nezbytné. O přemístění vést záznamy (viz zákon č. 154/2000 Sb. a vyhláška č. 136/2004 Sb.).
- g) neprovádět mezipodnikové kooperace, které nejsou zohledněny v ozdravovacím plánu,
- h) zabezpečit, aby zvířata ozdravovaného stáda nepřišla do kontaktu se zvířaty z ostatních stád, která mají rozdílný nálezový status,
- i) dodržovat ozdravovací plán,
- j) poskytovat stanovené údaje o průběhu ozdravování,
- k) hlásit KVS veškeré problémy, které se vyskytnou v průběhu ozdravování, a které by mohly průběh ozdravování negativně ovlivnit,

- l) organizovat pastvu skotu tak, aby bylo zabráněno bezprostřednímu kontaktu zvířat ozdravovaného stáda nebo prostého stáda se stádem, vedeným jako klidové ohnisko IBR nebo jako stádo s neznámou nakažovou situací. S ohledem na tuto skutečnost musí být zabezpečeno i hrazení pastvin a zábrana úniku zvířat,
- m) vymežit okruh pracovníků, kteří budou přicházet do kontaktu se zvířaty ozdravovaného stáda. Tyto pracovníky odborně proškolit z hlediska dodržování nezbytných protinakažových opatření,
- n) upozornit chovatele, případně další osoby, přicházející do styku se zvířaty z ozdravovaného stáda, že nesmí ošetřovat ani doma chovat skot infikovaný původcem IBR ani skot, u něhož není známa nakažová situace,
- o) nepovolit účast rizikových zvířat na svodech,
- p) stanovit, aby další osoby (zejména pracovníci biologických služeb) vstupovaly do objektů pro chov skotu jen v odůvodněných případech a za dodržení stanovených protinakažových a hygienických podmínek,
- q) uchovávat údaje o sérologických vyšetřeních a vakcinacích zvířat 3 roky po ukončení ozdravování,
- r) podle okolností je možné stanovit i další podmínky.

Čl. 12

Povinnosti hospodářství, která nejsou úředně ozdravená nebo úředně prostá IBR a pro která byl s KVS dohodnut pozdější termín zahájení ozdravování

- a) sérologicky vyšetřit skot starší 6 měsíců v rámci programu vstupních sérologických vyšetření stád na IBR do konce roku 2006 (viz čl. 7),
- b) projednat s KVS termín zahájení ozdravení,
- c) skot z těchto hospodářství nesmí být přemístěn do ozdravovaných, ozdravených a prostých hospodářství,
- d) skot z těchto hospodářství nesmí přijít do kontaktu se skotem z ozdravovaných, ozdravených a prostých hospodářství,
- e) ošetřovatelé tohoto skotu nesmí ošetřovat skot v hospodářstvích či stádech, která ozdravují od IBR nebo jsou úředně ozdravená nebo úředně prostá nakažy,
- f) pracovníci biologických a servisních služeb dodržují při vstupu do těchto hospodářství taková protinakažová a hygienická opatření, aby nezpůsobili rozvlékání nakažy,
- g) v případě, že chovatel nezahájí ozdravení do konce roku 2006, provede se v termínu do 31.12.2006 základní imunizace všech zvířat starších 6 měsíců markerovou vakcínou. V odůvodněných případech může KVS tuto dobu prodloužit, nejpozději však do 30.6.2007. Následně budou prováděny cyklické revakcinace v 6 měs. intervalech inaktivovanou markerovou vakcínou. Do vakcinačního režimu musí být průběžně zařazován skot, který dovrší stáří 6-9 měsíců,
- h) do stáda může být přemístěn pouze skot, který je v imunitě proti BHV-1 (po vakcinaci markerovou vakcínou).

Čl. 13

Podmínky pro hospodářství, která zahájila ozdravování před 1.lednem 2006 a k vakcinaci skotu používají konvenční vakcíny.

- a) hospodářství, v nichž probíhá ozdravování a bude podle KVS schváleného ozdravovacího plánu ukončeno vakcinování zvířat do 30.6.2007, mohou do tohoto data používat k imunizaci monovalentní konvenční vakcíny proti IBR. Pokud nebude vakcinování zvířat ukončeno do uvedeného data (stanoveného ozdravovacím plánem) musí být zpracován nový ozdravovací plán na bázi markerových vakcín.

- b) hospodářství, v nichž probíhá ozdravování podle KVS schváleného ozdravovacího plánu a bude pokračovat vakcinování skotu i po 30.6.2007, mohou použít k imunizaci zvířat monovalentní konvenční vakcíny nejpozději však do 31.12.2006. Od 1.1.2007 musí přejít na markerové vakcíny. Před realizací této změny musí být zpracován nový ozdravovací plán.

Čl. 14

Náležitosti ozdravovacího plánu jednotlivého hospodářství

Ozdravovací plán, který zpracuje chovatel a předkládá k odsouhlasení KVS, musí obsahovat zejména :

- adresu hospodářství (sídlo) a adresu majitele, registrační číslo hospodářství v ústřední evidenci, telefon, fax, e-mail, kraj,
- jméno, adresu a telefon soukromého vet. lékaře zabezpečujícího odbornou veterinární činnost spojenou s ozdravováním,
- stav skotu v hospodářství podle kategorií,
- rozdělení skotu v jednotlivých stájích v rámci hospodářství (u metody s vakcinací),
- roční procento obměny základního stáda (u metody s vakcinací),
- uskutečňuje-li se výkrm skotu v prostorově a provozně odděleném objektu (vykrmovaná zvířata není nutné zahrnout do ozdravování)
- datum a výsledek vstupního sérologického vyšetření u jednotlivých vyšetřovaných kategorií skotu,
- zvolenou metodu a postup ozdravování, zejména :
 - při vakcinační metodě druh použité vakcíny,
 - termíny provedení základní imunizace skotu,
 - termíny cyklických revakcinací v šestiměsíčních intervalech,
 - termíny průběžně prováděných základních imunizací mladého skotu (v 6 - 9 měs. stáří) v dalším období,
 - termíny namátkových sérologických vyšetření u vybraných zvířat ve skupině sérologicky negativních (podle výsledku vstupního vyšetření),
 - předpokládaný termín vyřazení posledních infikovaných zvířat a ukončení vakcinací,
 - předpokládaný termín pro prohlášení hospodářství za úředně ozdravené (úředně prosté) od IBR.
- zásady přemístování skotu v rámci hospodářství i mimo něj,
- povinnosti pracovníků v hospodářství,
- činnost soukromého vet. lékaře případně dalších osob v procesu ozdravování,
- nezbytná ochranná opatření proti zavlečení původce nákazy do stáda (ustájovací prostory, pastviny, při přemístování zvířat a další),
- proškolení ošetřovatelů skotu v ozdravovaném hospodářství o hlavních zásadách ozdravování a o nezbytných hygienických opatřeních,
- zabezpečení ochranných pomůcek (pracovní oděv, pracovní obuv a další) a hygienických prostředků při nezbytném vstupu pracovníků biologických a servisních služeb do objektů pro ustájení zvířat.

Čl. 15

Přemístování skotu, účast na svodech

V průběhu národního ozdravovacího programu se může přemístění uskutečnit následovně:

- Do IBR úředně prostého hospodářství

- z *hospodářství prostého IBR*,
 - z *hospodářství ozdraveného od IBR, nevakcinovaná zvířata u nichž bylo provedeno sérologické vyšetření konvenčním ELISA testem s negativním výsledkem*
- Do IBR úředně ozdraveného hospodářství:
 - z *hospodářství prostého IBR*
 - z *hospodářství ozdraveného od IBR*
 - Do hospodářství vedeného jako klidové ohnisko IBR:
 - z *klidového ohniska IBR*
 - Do hospodářství ozdravovaného od IBR:
 - z *prostého hospodářství* za předpokladu, že u skotu bezprostředně po přemístění bude provedena základní imunizace markerovou vakcínou. Dále bude přemístěný skot začleněn do vakcinačního režimu realizovaného v ozdravovaném hospodářství,
 - z *ozdraveného hospodářství*. Jedná-li se o skot nevakcinovaný proti IBR, bude po přemístění provedena základní imunizace markerovou vakcínou a dále bude skot začleněn do vakcinačního režimu realizovaného v ozdravovaném hospodářství,
 - z *ozdravovaného hospodářství* za předpokladu, že je přemísťovaný skot v imunitě proti BHV 1 resp. se podrobil minimálně základní imunizaci markerovou vakcínou. Dále bude přemístěný skot začleněn do vakcinačního režimu realizovaného v ozdravovaném hospodářství.

Účast skotu na svodech:

- mohou se zúčastnit jen zvířata z hospodářství či stád se *stejným nálezovým statusem*.
- z ozdravovaných hospodářství se může zúčastnit skot, který je v imunitě proti BHV-1, tzn. byla u něho provedena minimálně základní imunizace. Účast telat mladších 6 měsíců je podmíněna tím, že pocházejí od matek v imunitě proti BHV-1 a je u nich předpoklad, že jsou dostatečně chráněna kolostrálními protilátkami,
- účast skotu z hospodářství s neznámou nálezovou situací není dovolena.

Čl. 16

Nezbytná data ke sledování a hodnocení průběhu ozdravování

Chovatel, v jehož hospodářství probíhá ozdravování, bude průběžně, nejpozději do jednoho měsíce po provedeném úkonu, poskytovat KVS, případně ostatním orgánům státního dozoru následující údaje:

- a) *údaje o chovateli* – jméno, název, adresa (jen u prvního hlášení),
- b) *údaje o hospodářství* – název, registrační číslo, adresa,
- c) *údaje o zvířatech* – identifikační čísla zvířat podléhajících ozdravovacímu programu,
 - údaje o počtu zvířat v jednotlivých kategoriích dle identifikačních čísel,
 - údaje o počtu provedených sérologických vyšetření (vstupní, namátková, závěrečná),
 - údaje o výsledcích vyšetření podle identifikačních čísel zvířat,
 - zvolená metoda ozdravování,
 - údaje o počtu vakcinovaných zvířat podle identifikačních čísel,
 - údaje o časovém průběhu ozdravování:
 - zahájení, datum,

- vyřazování infikovaných zvířat a datum vyřazení posledního infikovaného zvířete,
- datum ukončení vakcinací,
- datum zahájení pozorovací doby,
- datum provedení závěrečných vyšetření (první, druhé nebo třetí) před prohlášením stáda za úředně ozdravené nebo úředně prosté IBR,
- datum, ke kterému bylo hospodářství KVS prohlášeno za úředně ozdravené nebo úředně prosté,

Údaje o laboratorním vyšetření musí uchovávat a v případě potřeby poskytnout státní veterinární ústavy a rovněž Výzkumný ústav veterinárního lékařství, tzn. organizace, které vyšetření provedly. Údaje o provedených vakcinacích musí uchovávat a v případě potřeby poskytnout i soukromý vet. lékař.

Čl. 17 **Účinnost**

Národní ozdravovací program od infekční rinotracheitidy skotu (IBR) nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2006.

Chovatel – adresa - IČ:

Hospodářství :

Registrační číslo hospodářství :

Stav skotu v hospodářství podle kategorií v ks k datu:

- Telata do 6 měs. stáří :
- Skot samičího pohlaví starší 6 měs.- do otelení:.....
- Krávy:.....
- Plemenní býci (přir. plemenitba).....
- Výkrm skotu společně, ^{x)} prostorově a provozně odděleně ^{x)} ustájený
:.....

Pozn.: Výkrm skotu prostorově a provozně odděleně ustájený od ozdravovaného stáda nemusí být zařazen do ozdravování a nemusí být vakcinován. Musí však být vytvořeny podmínky, aby se původce onemocnění nemohl dostat do ozdravovaného stáda. Musí být také určeno, že zvířata po dokrmení budou přemístěna výhradně na jatka..

- Skot celkem :

Roční procento obměny základního stáda skotu včetně prvotek :

Odborné veterinární úkony spojené s ozdravováním provádí soukromý vet. lékař :

.....
.....
tel. :

Datum vstupního sérologického vyšetření (zvířat starších 6 měsíců, konvenčním ELISA testem).....

Výsledek vyšetření :

- % poz. zvířat u skotu samičího pohlaví ve stáří od 6 měs. do otelení (100% zvířat).....
- % poz. prvotek (vyšetřených za 4-6 týdnů po porodu) (100 % zvířat).....
- % poz. krav (20% zvířat).....
- % poz. plem. býků v přir. plemenitbě (100 % zvířat).....

Program vakcinování zvířat (vakcinují se všechna zvířata od stáří 6 měsíců vyjma žíru skotu, prostorově a provozně odděleně ustájeného v termínech dle návodu výrobce vakcíny) :

- **druh použité vakcíny :**
- **předpokládané datum základní imunizace : 1.....2.....**(bude-li prováděna).....
- **dohodnuté termíny pro základní imunizaci ml. skotu (který dovršil věku 6-9měsíců)**
:.....
.....
- **předpokládané časové schéma cyklicky vakcinovaných zvířat v šestiměsíčních intervalech :**
měsíc měsíc rok
měsíc měsíc rok
měsíc měsíc rok

Schéma přemísťování zvířat v hospodářství :

(uvede se systém přemísťování skotu mezi jednotlivými ustajovacími objekty v rámci ozdravovaného hospodářství v případě, že toto přemísťování je z hlediska provozu nezbytné a podmínky, které je nutné z hlediska ochrany zvířat před šířením původce nákazy dodržovat.

Předpokládaný termín vyřazení posledního infikovaného zvířete: měsíc
rok

Předpokládaný termín prohlášení hospodářství za ozdravené od IBR :.....

Podmínky, které je nutno dodržovat v průběhu ozdravování :

Zde budou uvedeny specifické podmínky nezbytné pro správný průběh ozdravování (viz čl. 12-13 případně další) a jeho včasné a úspěšné završení. Je potřeba kontrolovat dodržování podmínek a v případě potřeby je v průběhu procesu aktualizovat.

V Dne

podpis chovatele

razítko a podpis KVS

^{x)} nehodící se škrtněte

Pozn. Ozdravovací program je možno v průběhu ozdravování po konzultaci s KVS aktualizovat.

Vzor ozdravovacího plánu– ozdravovací metoda eliminační bez vakcinace

Chovatel – adresa- IČ:**Hospodářství:****Registrační číslo hospodářství:****Stav skotu v hospodářství podle kategorií v ks k datu:**

- Telata do 6 měs. stáří
- Skot samičího pohlaví starší 6 měs. do otelení.....
- Krávy
- Plem. býci (přir. plemenitba).....
- Výkrm skotu společně, ^{x)} prostorově a provozně odděleně ^{x)} ustájený:.....

Pozn.: Výkrm skotu prostorově a provozně odděleně ustájený nemusí být zařazen do ozdravování.. Musí být vytvořeny podmínky, aby původce nemohl být zavlečen do ozdravovaného stáda. Musí být určeno, že všechna zvířata po ukončení výkrmu budou přemístěna výhradně na jatka.

- Skot celkem

Datum vstupního sérologického vyšetření (zvířat starších 6 měsíců, konvenčním ELISA testem).....**Výsledek vyšetření :**

- % poz. zvířat u skotu samičího pohlaví staršího 6 měs.-do otelení (100 % vyš. zvířat).....
- % poz. prvotelek (vyšetřených za 4-6 týdnů porodu) (100 % zvířat).....
- % poz. krav (20 % zvířat).....
- % poz. plem býků (100 % zvířat).....

Termín(y) vyřazení všech sérologicky pozitivních zvířat ze stáda:

.....

Předpokládaná data sérologických vyšetření nutných k prohlášení stáda za úředně prosté IBR:

- první vyšetření
- druhé vyšetření.....
- závěrečné (třetí) vyšetření.....

předpokládané datum prohlášení hospodářství za úředně prosté IBR.....**Doplnění stáda za vyřazené kusy bude provedeno :**

- zdravými zvířaty z vlastního odchovu.....
- nákupem z IBR prostého hospodářství.....

Pozn. Doplnění stáda sérologicky negativním skotem může být provedeno až po vyřazení všech infikovaných zvířat ze stáda a jednom sérologickém vyšetření zvířat starších 6 měsíců (konvenčním ELISA testem) s negativním výsledkem.

V dne

podpis chovatele

razítko a podpis KVS

^{x)} nehodící se škrtněte

Vzor ozdravovacího plánu – ozdravovací metoda radikální

Chovatel - adresa :

Hospodářství :

Registrační číslo hospodářství :

Stav skotu v hospodářství podle kategorií v ks k datu:

- Telata do 6 měs. stáří.....
- Skot samičího pohlaví starší 6 měs. do otelení.....
- Krávy.....
- Plem. býci (přir. plemenitba).....
- Výkrm skotu společně, ^{x)}prostorově a provozně odděleně ustájený
x).....

Pozn.: Výkrm skotu prostorově a provozně odděleně ustájený nemusí být zařazen do ozdravování.. Musí být vytvořeny podmínky, aby původce nemohl být zavlečen do ozdravovaného stáda. Musí být určeno, že všechna zvířata po ukončení výkrmu budou přemístěna výhradně na jatka.

- Skot celkem.....

Datum vstupního sérologického vyšetření (zvířat starších 6 měsíců, konvenčním ELISA testem).....

Výsledek vyšetření :

- % poz. zvířat u skotu samičího pohlaví staršího 6 měs. do otelení (100 % zvířat).....
- % poz. prvotetek (vyšetřených za 4-6 týdnů po porodu)(100 % zvířat).....
- % poz .krav (20 % zvířat).....
- % poz. plem. býků (přir plemenitba) (100 % zvířat).....

Pozn.: Vyšetření nemusí být provedeno v případě, že chovatel bude ještě před zahájením ozdravování vyžadovat uplatnění výhradně radikální metody.

Podmínky, které je nutno dodržovat v průběhu ozdravování :

Zde budou uvedeny specifické podmínky nezbytné pro správný průběh ozdravování (viz čl. 12-13 případně další) a jeho včasné a spěšné završení. Podmínky při uplatnění radikální metody se budou uvádět jen v případě, že je to nutné, např. při likvidaci stáda trvající delší dobu apod.

Datum odeslání zvířat na jatka:.....
.....
.....

Datum provedení mechanické očisty a desinfekce objektů a pomůcek :.....

Datum ustájení indikátorových zvířat – počet (v případě zájmu chovatele o nového ustájení zdravých zvířat):
.....

Předpokládaný termín ustájení zdravých zvířat do objektů po ozdravení:.....

V Dne

podpis chovatele

razítko a podpis KVS

^{x)} nehodící se škrtněte

Žádost o schválení hospodářství

prostého IBR ¹⁾

ozdraveného od IBR ²⁾

Žadatel (chovatel)

Jméno/příjmení nebo název firmy

Bydliště nebo sídlo majitele nebo provozovatele

Ulice	č.p.
Obec/část obce	
PSC	

IČ

DIČ -

R.Č. nebo datum narození

Hospodářství

Reg. číslo hospodářství ³⁾ **CZ**

Adresa

Ulice	č.p.
Obec/část obce	
PSC	

Údaje o ozdravování stáda

Ozdravování zahájeno v roce

--	--	--	--

Metoda ozdravování

eliminační bez vakcinace

vakcinace konvenční vakcínou

eliminační s vakcinací vakcínou

vakcinace markerovou

Datum vyřazení posledního sérologicky pozitivního zvířete

--	--	--	--	--	--	--	--

Datum závěrečného vyšetření⁴⁾

I. vyšetření

--	--	--	--	--	--	--	--

číslo protokolu

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. vyšetření

--	--	--	--	--	--	--	--

číslo protokolu

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. vyšetření⁵⁾

--	--	--	--	--	--	--	--

číslo protokolu

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Počet příloh

V Dne

.....
razítko a podpis

Vysvětlivky:

1. Hospodářstvím prostým IBR se rozumí **hospodářství v němž se nenachází zvířata infikovaná terénním kmenem viru BHV-1 ani vakcinovaná proti IBR**. Jedná se o hospodářství v němž bylo provedeno sérologické vyšetření krve (zjišťující protilátky proti celému BHV-1) dle Metodiky kontroly zdraví a nařízené vakcinace (stávající prostá hospodářství) nebo hospodářství v němž bylo ukončeno ozdravování a byla provedena u zvířat starších 6 měsíců nezbytná vyšetření (zjišťující protilátky proti celému BHV-1), podle Metodického návodu SVS ČR s negativním výsledkem.
2. Hospodářstvím ozdraveným od IBR se rozumí hospodářství v němž se **nenachází zvířata infikovaná terénním kmenem viru BHV-1 ani zvířata vakcinovaná konvenčními vakcínami (obsahující kompletní BHV-1)**. Jedná se o hospodářství v němž byla provedena u zvířat starších 6 měsíců nezbytná vyšetření gE ELISA testem s negativním výsledkem.
3. Údaje musí odpovídat skutečnosti a údajům uvedeným v ústřední evidenci.
4. K žádosti musí být přiloženy kopie protokolů o laboratorním vyšetření.
5. Pokud stanovuje Metodický návod SVS ČR.

Národní program pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce na rok 2007

Obsah:

Stanovení cíle a trvání programu

Nákazová situace a struktura hospodářství a hejn nosnic

- 2.1. Zeměpisná oblast a epizootologické jednotky
- 2.2. Struktura a organizace příslušných orgánů
- 2.3. Předpisy
3. Laboratoře
4. Odběr vzorků
 - 4.1. Četnost a status odběru vzorků
 - 4.2. Odběr úředních vzorků
 - 4.3. Postup odběru vzorků
 - 4.4. Přeprava a příprava vzorků
 - 4.5. Vzorky ze stíracích a gázových tamponů
 - 4.6. Vzorky trusu a prachu
 - 4.7. Schéma odběru vzorků krmiv a konzumních vajec
5. Metody používané pro vyšetření
 - 5.1. Uložení kmenů
 - 5.2. Výsledky vyšetření a zprávy
 - 5.3. Systém hlášení výsledků
6. Opatření přijatá příslušnými orgány pro tlumení výskytu salmonel
7. Použití antimikrobiálních látek
8. Vakcinace
9. Finanční pomoc a náhrady chovatelům
10. Povinnosti chovatelů
 10. 1. Pokyny pro řádnou chovatelskou praxi
 10. 2. Vedení záznamů v hospodářství
 10. 3. Veterinární osvědčení, doprovázející drůbež při přesunu
11. Registrace hospodářství

ÚVOD

Národní program pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic, produkujících konzumní vejce uváděná na trh na rok 2007 (dále jen „Národní program“) byl schválen na operativní poradě ministryně zemědělství dne 5. října 2006. Program je povinný pro všechny chovy drůbeže, které musí být registrované v ústřední evidenci podle zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Program se vztahuje na všechna hospodářství, která naskladnila jednodenní kuřata, provádí odchov kuřic pro chov nosnic pro produkci konzumních vajec uváděných do oběhu a vlastní chov nosnic do doby ukončení snášky. Program zahrnuje odběry vzorků a jejich laboratorní vyšetření v určených laboratořích a vakcinaci v souladu s Metodikou kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2007. Na tento program bude navazovat Národní program od roku 2008 do 2010.

1. Stanovení cíle a trvání programu

Cílem Národního programu pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic, produkujících konzumní vejce, od roku 2008 do 2010 je zajistit, aby byla přijata vhodná a účinná opatření na zjišťování a tlumení salmonel v chovech nosnic. Nařízením Komise (ES) č. 1168/2006 ze dne 31. července 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství zaměřený na snížení prevalence určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1003/2005, byl v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původů zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci stanoven cíl Společenství zaměřený na snížení prevalence všech sérotypů salmonely s významem pro veřejné zdraví u nosnic *Gallus gallus* na úrovni primární produkce. Takové snížení je důležité s ohledem na opatření, která se mají vztahovat na nakažená hejna v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původů zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci ode dne 1.1.2010. Od tohoto data vejce pocházející z hejn s neznámým statusem, která jsou podezřelá z nakažení nebo která mohou pocházet z nakažených hejn, mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, jenž zaručí, že jsou prosta všech sérotypů salmonel s významem pro veřejné zdraví, v souladu s právními předpisy Společenství o hygieně potravin.

Cíl Národního programu je stanoven v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1168/2006 ze dne 31. července 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství zaměřený na snížení prevalence určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus* a kterým se ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1003/2005, takto:

Roční minimální procento snížení pozitivních hejn dospělých nosnic je ve výši nejméně o:

- a) 10 %, pokud v předchozím roce byla prevalence nižší než 10 %,
- b) 20 %, pokud v předchozím roce byla prevalence mezi 10 až 19 %,
- c) 30 %, pokud v předchozím roce byla prevalence mezi 20 až 39 %,
- d) 40 %, pokud v předchozím roce byla prevalence 40 % nebo více.

První cíl by měl být dosažen na konci roku 2007.

V souvislosti s cílem, který si Česká republika stanovila pro rok 2007 se výsledky základní studie provedené podle čl. 1 odst. 1 rozhodnutí Komise 2004/665/ES ze dne 22. září 2004 o základní studii o výskytu salmonely v hejnech nosnic Gallus gallus použijí jako reference uvedené v tomto článku.

V rámci této základní studie byla v ČR zjištěna prevalence Salmonella enteritidis a Salmonella typhimurium 62,5 % (viz písm. d). Proto by mělo v prvním roce trvání Národního programu dojít ke snížení pozitivních hejn dospělých nosnic o 40 % a po prvním roce trvání tohoto programu by mělo být dosaženo prevalence nižší než 37,5 %.

Dosažené cíle budou Evropskou komisí vyhodnocovány od 1. 1. 2008 a snahou ČR je snížení nálezů salmonel v chovech nosnic před tímto datem.

2. Nákazová situace a struktura hospodářství a hejn nosnic

a) Struktura hospodářství a hejn nosnic v ČR

Kraj	Počet hospodářství nosnic	Počet hejn nosnic
Středočeský	20	58
Jihočeský	9	40
Plzeňský	7	15
Karlovarský	3	9
Ústecký	13	34
Liberecký	2	4
Královéhradecký	4	24
Pardubický	5	18
Vysočina	3	4
Jihomoravský	5	24
Olomoucký	11	21
Zlínský	4	12
Moravskoslezský	6	18
Celkem	92	281

b) Sledování výskytu salmonel u nosnic v letech 2001 – 2005

Viz Příloha č. 1

2.1. Zeměpisná oblast a epizootologické jednotky, v nichž se bude program provádět

Program bude probíhat na celém území České republiky ve všech chovech drůbeže, které uvádějí konzumní vejce na trh a jsou registrovány podle § 23 zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Rámec odběru vzorků se vztahuje na všechna hejna dospělých nosnic Gallus gallus (dále jen "hejna nosnic") podle článku 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci..

„Hejnem“ se rozumí veškerá drůbež stejného nákazového statusu držená ve stejném místě nebo ve stejném prostoru a představující epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech tento termín zahrnuje všechny ptáky sdílející stejný vzdušný prostor.

2.2. Struktura a organizace daných příslušných orgánů

Odpovědným orgánem pro dohled a koordinaci veškerých činností v oblasti veterinární péče je Státní veterinární správa ČR (dále jen SVS), která vykonává svoje pravomoci na celém území ČR v souladu s § 47 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „veterinární zákon“). SVS koordinuje činnost krajských veterinárních správ (dále jen „KVS“). Národní program je stanoven na základě § 48 odst. 1 a § 10 veterinárního zákona a s ohledem na vyhlášku č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

Ministerstvo zemědělství ČR (dále jen „MZe“) stanovuje hlavní směry rozvoje v oblasti veterinární péče a kontroluje jejich plnění podle § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „veterinární zákon“). MZe na základě nákazové situace stanovuje povinné preventivní a diagnostické úkony v souladu s § 44 odst. 1 písm. d) veterinárního zákona. Podrobnosti jsou stanoveny v Metodice kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace (dále jen „Metodika“), schválené MZe a vydané ve Věstníku MZe. Podle platné legislativy (veterinární zákon) má SVS pravomoc pro vykonávání dozoru nad všemi činnostmi nařízenými v Metodice. KVS vykonávají dohled nad činnostmi chovatelů a soukromých veterinárních lékařů, danými v Metodice.

Úřední kontroly na ostatních stupních potravinového řetězce

Mikrobiologické kontroly provádějí v různých částech potravinového řetězce následující organizace:

SVS a KVS

Na základě zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, SVS určuje pravidla pro pravidelné mikrobiologické sledování (monitoring) jatečných těl drůbeže na jatkách a během dalšího zpracování v podnicích vyrábějících masné produkty.

Mezní hodnotou pro jatečná těla je nepřítomnost zárodků druhu Salmonella v 25g směsného vzorku z kůže krku odebraného z jatečných těl po vychlazení. V případě pozitivního výsledku provozovatel jatek musí přijmout opatření na zlepšení hygieny na jatkách a zároveň zkontrolovat systém HACCP.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)

Podle zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, provádí SZPI kontroly potravin rostlinného původu při výrobě a uvádění do oběhu a současně kontroly v obchodní síti.

Orgány ochrany veřejného zdraví (orgány Ministerství zdravotnictví)

V oblasti stravování postupují zmíněné orgány podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. V případě jakéhokoliv podezření na zdroj nákazy z potravin informují tyto orgány SVS a SZPI.

2.3. Předpisy

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz, vyskytujících se v potravním řetězci,

Nařízení Komise (ES) č. 1177/2006 ze dne 1. srpna 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel u drůbeže,

Nařízení Komise (ES) č. 1168/2006 ze dne 31. července 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství, zaměřený na snížení prevalence určitých sérotypů salmonely u nosnic Gallus gallus, a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1003/2005,

Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny,

Nařízení Komise (ES) č. 1091/2005/ES ze dne 12. července 2005, kterým se provádí nařízení (ES) č. 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel,

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin,

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES ze dne 17. listopadu 2003 o sledování zoonóz a jejich původců, o změně rozhodnutí Rady 90/424/EHS a o zrušení směrnice Rady 92/117/EHS.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka,

Vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činnostech, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.

3. Laboratoře

Vzorky, odebrané v rámci tohoto Národního programu, budou vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), které jsou pod kontrolou národní referenční laboratoře (dále jen „NRL“) a je u nich zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha – NRL
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

4. Odběr vzorků

Odběry vzorků u hejn nosnic provádí podle určeného harmonogramu buď chovatel prostřednictvím soukromého veterinárního lékaře, nebo příslušná KVS v případě úředních vzorků.

4.1. Četnost odběru vzorků chovatelem

odběr vzorků trusu se provede jednou za patnáct týdnů,

první odběr vzorků trusu se provede ve věku 24 týdnů +/- 2 týdny stáří hejna nosnic.

4. 2. Odběr úředních vzorků:

- a) u jednoho hejna nosnic jednou ročně, jedná se o odběr vzorku v termínu patnácti týdnů, který nahrazuje vzorek odebíraný chovatelem (4.1. písm. a),
nebo
- b) ve věku 24 týdnů +/- 2 týdny u hejn nosnic chovaných v halách, ve kterých byla zjištěna salmonela u předchozího hejna, který nahrazuje vzorek odebíraný chovatelem
(4.1. písm. b),
nebo
- c) v případě podezření z nákazy *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium* na základě epizootologického šetření ohnisek vyvolané salmonelou v potravinách v souladu s článkem 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES,
- d) u všech ostatních hejn nosnic v hospodářství v případě zjištění *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium*, u hejna nosnic v hospodářství,
- e) v případech, kdy to příslušná KVS považuje za vhodné.

4.3. Postup odběru vzorků

Pro maximalizaci citlivosti odběru vzorků se odebírají vzorky trusu i okolního prostředí tak, jak je stanoveno v písmenech a) a b):

u hejna nosnic, chovaných v klecích, se odebere 2 × 150 gramů čerstvého trusu ze všech pásů nebo škrabáků v hale po spuštění systému a po odstranění hnoje; v případě kaskádových klecí bez škrabáků nebo pásů je nutné odebrat 2 × 150 gramů smíchaného čerstvého trusu z 60 různých míst z trusných jímek pod klecemi,

u nosnic, chovaných v halách, s kójemi nebo volnými výběhy se odeberou dle návodu NRL (*pozn. bude poskytnuto CD*) dva páry vzorků stíracích tamponů (návleky na obuv) tak, aby nedošlo k záměně tampónů v pořadí odběrů,

v případě odběru úředních vzorků se odebírá minimálně 250 ml prachu obsahujícího minimálně 100 gramů prachu ze zdrojů bohatých na prach po celé hale. Pokud obsah prachu není dostatečný, odebere se vzorek 150 gramů přirozeně nahromaděného trusu nebo dodatečný vzorek páru stíracích nebo gázových tamponů. Při odběru úředních vzorků bude provedena kontrola provádění sanitačního programu, vakcinačního programu a dodržování zoohygienických preventivních opatření.

V případě odběru úředních vzorků uvedených v bodu 4.2. písm. b), c) a d) se příslušný inspektor ujistí provedeným šetřením, že výsledky vyšetření na salmonelu u ptáků nebyly ovlivněny použitím antimikrobiálních látek v hejnu.

4.4. Přeprava a příprava vzorků

Vzorky se odešlou v den odběru jako expresní zásilka poštou, kurýrem, nebo sovnou linkou laboratořím uvedeným v článku 3. V laboratoři se vzorky uloží v chladu až do jejich vyšetření, které musí být provedeno do 48 hodin po jejich obdržení.

4.5. Vzorky ze stíracích a gázových tamponů

Při vyšetření v laboratoři se postupuje takto:

- a) opatrně se vybalí dva páry stíracích tamponů tak, aby nedošlo k uvolnění přichyceného trusu, a vloží se do 225 ml pufrované peptonové vody (PPV) předeřáté na pokojovou teplotu,
- b) krouživým pohybem se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a dále se pokračuje v kultivaci za použití metody detekce uvedené v čl. 5 programu.

4.6. Vzorky trusu a prachu

Při vyšetření v laboratoři se postupuje takto:

- a) vzorky trusu se sloučí a důkladně smíchají a následně se odebere 25 gramů vzorku pro kultivaci,
- b) 25gramový vzorek se přidá do 225 ml PPV předeřáté na pokojovou teplotu,
- c) pokračuje se v kultivaci vzorku za použití metody detekce uvedené v bodu 5.

V případě schválení norem ISO na přípravu trusu pro zjištění salmonely se použijí normy ISO a nahradí výše uvedená ustanovení o přípravě vzorků.

4.7. Schéma odběru vzorků krmiv a konzumních vajec

- a) Ve výrobních krmných směsích jsou vzorky odebírány k bakteriologickému vyšetření zdravotní nezávadnosti KVS. Počty vyšetřených vzorků se odvozují od produkce krmiv v předešlém roce. Vzorky jsou odebírány namátkově ve výrobních krmných směsích v počtu stanoveném SVS. Odebírány jsou finální krmné směsi před vyskladněním z výroby krmiv. Vzorky se dají odebrat i přímo u chovatele. Hodnotícím kritériem je nepřítomnost salmonel v 25 gramech odebraného vzorku.
- b) Vzorky konzumních vajec jsou odebírány v třídírnách a balírnách vajec v rámci programu HACCP a vždy, když dojde k podezření na infekci zárodků *Salmonella* spp. během produkce konzumních vajec v prvovýrobě.

5. Metody používané pro vyšetření

Pro detekci se použije metoda doporučená referenční laboratoři Společenství pro salmonelu v Bilthovenu, Nizozemsko. Tato metoda je popsána v současném znění návrhu přílohy D

normy ISO 6579:2002: "Průkaz bakterií rodu *Salmonella* v trusu zvířat a ve vzorcích ve stádiu prvovýroby". V této metodě se používá modifikované polotuhé médium Rappaport-Vassiladis, MSR/V jako jediné selektivní obohacovací médium.

Sérotypizace

Sérotypizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kaufmann-White.

5.1. Uložení kmenů

Kmeny izolované ze vzorků odebraných KVS se skladují pro budoucí fagotypizaci nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí běžných metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů. Vzorky se uchovávají po dobu minimálně dvou let.

5.2. Výsledky vyšetření a zpráv

Hejno nosnic se považuje za pozitivní, jestliže byla zjištěna přítomnost *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium* (jiné než očkovací kmeny) v jednom nebo ve více vzorcích u daného hejna nosnic.

Pokud není zjištěna přítomnost *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium*, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno za pozitivní.

Laboratoř vykazuje vyšetření a výsledky vyšetření všech vzorků v informačním systému.

Výsledek vyšetření všech vzorků zašle pověřená laboratoř na příslušnou KVS (inspektorát), kopii chovateli drůbeže nebo soukromému veterinárnímu lékaři.

KVS vykazuje odběry všech vzorků a výsledky těchto vyšetření v informačním systému SVS.

Evidenci o provedených laboratorních vyšetřeních za laboratoře, uvedené v bodě 3, shromažďuje a sumarizuje NRL v měsíčních intervalech.

6. Opatření přijatá KVS pro tlumení výskytu salmonel

Vejsce se smí používat k přímé lidské spotřebě (jako konzumní vejce) pouze pokud pochází z hejna nosnic, na které se vztahuje Národní program.

a) Opatření přijatá v případě záchytu salmonel ve vzorcích trusu a/nebo prachu.

V případě výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* ve vzorcích trusu a/nebo prachu, provede úřední veterinární lékař KVS v hejně úřední odběr vzorků z každého pozitivního hejna za účelem potvrzení prvních výsledků. NRL provede konfirmační metodu, která je založena na bakteriologickém vyšetření orgánů. Drůbež k vyšetření musí být vybrána náhodně z každého hejna v počtu nejméně 5 (pěti) kusů z rozličných míst v hale. Vybírají se především kusy, u kterých se jeví odchylky zdravotního stavu. Z každého kusu musí být v laboratoři odebrány a na přítomnost *Salmonella* spp. vyšetřeny vzorky jater, vaječnicků a střev.

Do ukončení konfirmačního vyšetření KVS uloží minimálně tato opatření:

- a) Provedení bakteriologického vyšetření krmiva a vody na přítomnost Salmonela spp.
- b) Provedení důkladné průběžné očisty a dezinfekce a to jak v hale, tak i v ostatních obslužných prostorech (např. sklady krmiv a podestýlky). Po ukončení turnusu provedení důkladné mechanické očisty, desinfekce a bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky.

b) Opatření přijatá v případě potvrzení nákazy.

V případě pozitivního výsledku konfirmačního vyšetření se hejno považuje za infikované. Proveďte se neškodné odstranění klinicky nemocné drůbeže, u ostatní drůbeže se provede cílená účinná léčba včetně použití probiotik nebo acidifikace pitné vody a krmiva.

V případě tohoto potvrzení se neumožňuje přepeření hejna a pokračování ve druhé snášce.

KVS provede epizotologické šetření v chovu s cílem zjistit zdroj nákazy a stanoví minimálně, že:

- a) v případě potřeby se provede další bakteriologické vyšetření krmiva a vody na přítomnost Salmonela spp.,
- b) konzumní vejce z infikovaných hejn mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, jenž zaručí, že jsou prosta všech sérotypů invazivních salmonel, v souladu s právními předpisy o hygieně potravin,
- c) antibiotika lze použít k léčbě na základě výsledků bakteriologického vyšetření a stanovení antibiogramu s ohledem na dodržení ochranných lhůt a ustanovení tohoto programu o použití antimikrobiálních látek,
- d) Po porážení, nebo usmrcení drůbeže z infikovaných hejn, musí být provedena důkladná očista a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Vedlejší produkty z takovýchto ptáků mohou být uvedeny na trh k lidské spotřebě v souladu s právními předpisy. Pokud tyto produkty nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být použity, nebo zlikvidovány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. října 2002 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu.

7. Použití antimikrobiálních látek

1. Pro tlumení salmonely u drůbeže se antimikrobiální látky používají pouze jako zvláštní metoda.
2. K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (dále jen „ÚSKVBL Brno“).
3. Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. Před aplikací antimikrobiálních látek musí být známy výsledky bakteriologického odběru vzorků a testování citlivosti.
4. V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací

antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.

5. Požadavky na použití antimikrobiálních látek se nevztahují na látky, mikroorganismy ani přípravky povolené jako doplňkové látky v krmivech podle článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 ze dne 22. září 2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat.

8. Vakcinace

Výběr vakcíny je v kompetenci praktického veterinárního lékaře, za dodržení následujících podmínek:

1. Vakcinace drůbeže proti *Salmonella enteritidis* je v rámci tohoto programu povinná a hrazena ze státního rozpočtu.
2. Používané vakcíny musí mít platnou registraci ÚSKVBL Brno a musí splňovat požadavky nařízení Komise (ES) č. 1091/2005. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny. Živé atenuované vakcíny proti salmonelám se nesmí použít, pokud výrobce neposkytne vhodnou metodu pro bakteriologické odlišení terénních a vakcinačních kmenů
3. Nařizuje se provedení vakcinace během odchovu kuřic tak, aby vakcinace a revakcinace byla ukončena nejpozději 3 týdny před plánovaným zastavením nosnic do snášky (viz Příloha č. 3).
4. V případě, že se rozhodne chovatel na své náklady provést opakovanou vakcinaci v období přepečení před další snáškou se nesmí používat živé atenuované vakcíny.
5. Vakcinace není povinná u odchovu kuřic určených pro obchodování v rámci EU a vývozu do třetích zemí, pokud se chovatel rozhodne vakcinaci provést, nebude hrazena ze státního rozpočtu.
6. Vakcinace je hrazena v případě, že je provedena po 1. 1. 2007.

9. Finanční pomoc a náhrady chovatelům

Úhrada se poskytne chovateli po ukončení vakcinace a revakcinace hejna kuřic (hospodářství) po předložení „Potvrzení o provedeném úkonu povinné kontroly zdraví „ a dalších účetních dokladů ve výši 6,- Kč na kuřici.

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát v případě zjištění salmonelózy, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

10. Povinnosti chovatelů

- zpracovat a dodržovat sanitační řád pro hospodářství, vést evidenci o všech desinfekcích a preventivních opatřeních,
- zpracovat ve spolupráci se soukromým veterinárním lékařem vakcinační program pro hospodářství a tento postoupit ke schválení příslušné KVS. Vést přesnou evidenci o provedených vakcinacích a hlásit nejpozději do 7 dnů od provedení vakcinace údaje příslušné KVS,

- vést evidenci drůbeže dle plemenářského zákona.

10.1. Pokyny pro správnou chovatelskou praxi

Ve všech chovech nosnic, určených na produkci konzumních vajec, musí být zpracován provozní řád chovu, který zahrnuje veškeré chovatelské postupy od jednodenních kuřat během odchovu až po zastavení kuřic k produkci konzumních vajec a pokračující chov nosnic.

Podle druhu chované nosné drůbeže (Hisex, Isa, Lhomann, Dominant atd.) se dodržují „TECHNOLOGICKÉ POSTUPY“ v chovech (viz Příloha č. 2).

Na třídírnách a balírnách konzumních vajec, které jsou součástí těchto chovů, jsou dodržované zásady HACCP a některé velké firmy jsou certifikované podle norem ISO nebo podle zahraničních evropských certifikačních programů (Německo, Nizozemí).

Pro správnou chovatelskou praxi je bezpodmínečně nutné dodržování jednorázových zástavů. Po každém ukončení produkčního cyklu (snášky konzumních vajec) se provádí mechanická očista hal a technologie s následnou účinnou dezinfekcí, deratizací a dezinfekcí.

KVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem. Kontrola účinnosti se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů.

10.2. Vedení záznamů v hospodářství

Evidenci záznamů v hospodářství drůbeže se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č.852/2004.

a) Chovatelská evidence musí, obsahovat nejméně následující informace:

- datum příjmu drůbeže,
- původ drůbeže,
- počet drůbeže,
- dosažená snáška vajec,
- úhyny,
- dodavatelé krmiv,
- druh a období používání doplňků a ochranná lhůta,
- sledování příjmu krmiv a vody,
- provedené vyšetření a diagnóza stanovená ošetřujícím veterinářem, popřípadě doprovázená výsledky laboratorních vyšetření,
- druh léku (zejména antimikrobiálních látek), datum začátku a konce jeho podávání,
- datum vakcinace a druh použité vakcíny – údaje převzaty z odchovu kuřic,
- výsledky všech zdravotních prohlídek, kterým byla drůbež pocházející z stejného hejna podrobena již dříve,
- počet nosnic určených k porážení,
- předpokládané datum porážení,
- datum porážky a její výsledek porážek (zpětné hlášení z jatek o veterinární prohlídce),
- výsledky kontroly účinnosti dezinfekce
- výsledky pravidelného odběru vzorků vody a krmiv pro drůbež za účelem kontroly dodržování ochranných lhůt,
- výsledky vyšetření na přítomnost salmonel provedených v souladu s požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, tj. Národního programu.

10.3. Veterinární osvědčení

V rámci tohoto programu se hejna vyšetřují na salmonelu před každým odesláním živé drůbeže k dalšímu chovu nebo na jatka.

V rámci kraje předá chovatel příjemci (v případě dalšího chovu) písemně údaje o výsledku laboratorního vyšetření na salmonely, které nesmí být starší 15 týdnů (datum odběru vzorků, SVÚ, číslo protokolu).

Veterinární osvědčení k přemístění nosnic k dalšímu chovu mimo území kraje nebo zdravotní potvrzení k přemístění nosnic na porážku (viz příloha č. 1 vyhlášky MZe č. 296/2003 Sb.) musí mimo ostatních údajů obsahovat výsledek laboratorního vyšetření na salmonely, který nesmí být starší 15 týdnů. U výsledku laboratorního vyšetření se uvádí datum odběru vzorků, SVÚ, číslo protokolu.

11. Registrace hospodářství

Pro každé hospodářství, v němž je chováno hejno nosnic pro produkci konzumních vajec, uváděných na trh, je vydáno pověřenou osobou registrační číslo hospodářství a veškerá chovatelská evidence se vede podle plemenářského zákona a vyhlášky č. 136/2004 Sb.

Sledování výskytu salmonel u nosnic v letech 2001 – 2005

Rok	Celkový počet hospodářství	Celkový počet nosnic	Celkový počet hospodářství, zahrnutých do programu	Počet hospodářství s nálezem salmonel	Počet poražené nebo utracené drůbeže	Počet neškodně odstraněných vajec
2001	90	8 300 000	90	15	29 600	310 000
2002	89	8 100 000	89	18	33 000	420 000
2003	89	7 900 000	89	28	39 700	480 000
2004	91	6 850 000	91	18	29 529	305 000
2005	92	7 000 000	92	1*	215 848	2 050 000

* postiženo hospodářství s velkým počtem chovaných nosnic, kde byla léčba salmonel neúspěšná a bylo rozhodnuto o porážce drůbeže, destrukce vajec proběhla z důvodu použití antibiotik

Příloha 2

Seznam literatury k chovatelské praxi:

- Praktická příručka – podklady pro zavedení HACCP do zemědělské výroby drůbeže a vajec
- Technologické postupy odchovu a chovu jednotlivých nosných hybridů
- Nový přístup k zabezpečení hygieny při výrobě potravin – systém kritických bodů pro drůbežářskou prvovýrobu a výrobu vaječných obsahů.

Příloha 3

Seznam registrovaných vakcín proti salmonelóze drůbeže (S. enteritidis)

Název přípravku	Držitel registrace	Složení
Živé		
GALLIVAC SE	Merial, FR	S. enteritidis
AviPro* SALMONELLA VAC E	Lohman, DE	S. enteritidis
NOBILIS SG 9R	Intervet, NL	S. gallinarum +S. enteritidis
Inaktivované		
NOBILIS SALENVAC	Intervet, NL	S. enteritidis
NOBILIS SALENVAC T	Intervet, NL	S. enteritidis + S. typhimurium
GALLIMUNE SE	Merial, IT	S. enteritidis
POULVAC SE	Fort Dodge, NL	S. enteritidis
CEVAC SET K	Fatro, IT	S. enteritidis + S. typhimurium
POULVAC iSE	Fort Dodge, UK	S. enteritidis

Vakcinace proti salmonelóze u kuřic bude provedena živou vakcínou s aplikací do vody, rovněž tak první a druhá revakcinace

**Národní program pro tlumení výskytu salmonel
v reprodukčních chovech drůbeže (*Gallus galus*)
v letech 2007-2009**

1. Cíl programu

Na základě vyšetření vzorků odebraných ve všech chovech drůbeže sledovat výskyt invazivních sérovarů *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. infantis*, *S. virchow* a *S. hadar* a přijímat opatření, která mají chránit především zdraví lidí, ale i zdraví dalších populací drůbeže. Během 3 let zajistit snížení výskytu pozitivních reprodukčních chovů pod 1%. Do sledování je zahrnuta celá ČR se všemi registrovanými chovy drůbeže.

Vyšetření se provádějí v laboratořích při SVÚ Praha, Jihlava a Olomouc pomocí mezinárodně uznaných a ověřených postupů, jejichž používání koordinuje Národní referenční laboratoř pro salmonely při SVÚ Praha.

Úřední kontroly na úrovni chovů drůbeže organizují a provádí příslušné KVS, které v případě pozitivních výsledků přijímají příslušná opatření.

Odběr vzorků v chovech drůbeže provádí chovatel nebo soukromý veterinární lékař. Úřední (konfirmační) vzorky odebírá a k vyšetření zasílá úřední veterinární lékař z příslušné KVS.

2. Právní podklad programu

Právním podkladem programu jsou tyto předpisy:

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz, vyskytujících se v potravním řetězci, na základě kterého musí členské státy zpracovat národní program tlumení salmonel;
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1003/2005, ze dne 30. 6. 2005, kterým se provádí nařízení (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství, zaměřený na snížení výskytu určitých sérotypů salmonely v reprodukčních hejnech druhu *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003;
- c) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění (dále jen „veterinární zákon“);
- d) Vyhláška MZe č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

3. Definice

Pro účely tohoto programu se používají následující definice:

Reprodukční chovy – šlechtitelské, prarodičovské a rodičovské chovy nosných a masných kombinací drůbeže, tvořená nejméně 100 kusy kura domácího (*Gallus gallus*) chovaného v jednom hospodářství za účelem produkce násadových vajec. Chov je registrován v ústřední evidenci drůbeže.

Hejno drůbeže – všechna drůbež stejného nakažového statusu chovaná na stejném místě nebo ve stejném odděleném prostoru a tvořící tak jednu epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech se za hejno považují všichni ptáci, kteří sdílejí stejný objem vzduchu (definice podle čl. 2 písm. b) Nařízení (ES) č. 2160/2003).

Vzorek – vzorek k vyšetření, odebraný chovatelem nebo chovatelem určenou osobou.

Úřední vzorek – vzorek odebraný úředním veterinárním lékařem KVS a vyšetřený v souladu s § 52 odst. 4 veterinárního zákona.

Invazivní sérovary (sérotypy) salmonel zahrnuté do programu:

- Salmonella enteritidis,
- Salmonella typhimurium,
- Salmonella infantis,
- Salmonella virchow, a
- Salmonella hadar.

4. Veterinární dozor v hospodářstvích

Podle § 11 veterinárního zákona, soukromý veterinární lékař, chovatel a jím zaměstnávané osoby při chovu, přepravě, svodu a prodeji zvířat, jakož i další osoby, které přicházejí do styku se zvířaty a živočišnými produkty a které vzhledem ke svému povolání, kvalifikaci a zkušenostem mohou rozpoznat příznaky nasvědčující podezření z výskytu nebezpečné nákazy, jsou povinni neprodleně uvědomit krajskou veterinární správu nebo zajistit její uvědomění o tomto podezření.

Úřední veterinární dozor v hospodářství provádí úřední veterinární inspektor určený příslušnou krajskou veterinární správou. Úřední veterinární kontrolu tvoří klinické vyšetření jednotlivých chovů, kontrola evidence a záznamů o vakcinaci, kontrola záznamů soukromého veterinárního lékaře, kontrola ochrany zvířat a kontrola pohody zvířat. Kontroly rozmnožovacích chovů se provádějí po celý rok; každý rozmnožovací chov je kontrolován nejméně jednou ročně.

5. Průvodní doklady zvířat

Pokud mají být zvířata přemístěna mimo území kraje, jsou chovatelé povinni požádat soukromého veterinárního lékaře o vystavení veterinárního osvědčení, obsahujícího zdravotní potvrzení. Tuto povinnost stanovuje § 6 veterinárního zákona

Při přemísťování na jatka musí zvířata doprovázet zdravotní potvrzení. Pokud byly zvířatům podávány jakékoli doplňkové látky nebo léčivé přípravky, které by mohly nepříznivě ovlivnit jakost živočišných produktů, musí zdravotní potvrzení obsahovat údaje o tom, jaké doplňkové látky nebo léčivé přípravky byly zvířatům podávány a potvrzení o vypršení ochranné lhůty.

V případě obchodování v rámci Společenství musí zásilku zvířat doprovázet veterinární osvědčení podle nařízení Komise (ES) č. 599/2004, kterým se přijímá harmonizovaný vzor osvědčení a záznam o kontrole při obchodování se zvířaty a živočišnými produkty ve Společenství.

6. Monitoring a diagnostika

Odběr vzorků musí být prováděn v souladu s minimálními požadavky na odběr vzorků, stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 a v nařízení Komise (ES) č. 1003/2005.

Diagnostiku v rámci tohoto národního programu provádí SVÚ Praha – NRL pro salmonely, SVÚ Jihlava a SVÚ Olomouc.

Laboratorní vyšetření zahrnující detekci *Salmonella spp.* se provádí v souladu s metodou doporučenou RL Společenství v Bilthovenu v Nizozemsku. Tato metoda je modifikací ISO 6579 (2002), kde se jako selektivní obohacující médium používá polotuhé médium (MSRV). Sérologická typizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kaufmann-White.

Fagotypizace se provádí podle HPA Colindale, Londýn.

V rámci bakteriologického vyšetření orgánů z úředních vzorků odebraných za účelem konfirmace (potvrzení) výsledků se rovněž provádí i vyšetření na přítomnost inhibičních látek (nejméně 1 vzorek).

7. Výroba krmiv

Kontroly krmiv provádějí v České republice dvě organizace – SVS ČR a Ústřední zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ).

Dozor nad správnou výrobní praxí při výrobě krmiv určených pro hospodářská zvířata provádí podle zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, ÚKZÚZ.

Krmiva určená pro hospodářská zvířata vyšetřuje na přítomnost salmonel v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002 SVS ČR prostřednictvím příslušné krajské veterinární správy.

Úřední veterinární lékaři odebírají vzorky krmiv:

1. v podnicích na výrobu krmných směsí; namátkový odběr vzorků hotových krmiv před odesláním, v množství odpovídajícím objemu výroby, a
2. v hospodářstvích chovajících drůbež.

8. Systém hlášení výsledků vyšetření

Výsledky vyšetření vzorků odebraných a odeslaných podle přílohy 1 zasílá určená laboratoř příslušné krajské veterinární správě; kopii těchto výsledků zasílá chovateli nebo soukromému veterinárnímu lékaři.

Odběr úředních vzorků a výsledky vyšetření úředních vzorků eviduje KVS prostřednictvím informačního systému.

Záznamy o provedených laboratorních vyšetřeních a jejich výsledcích za všechny laboratoře v ČR shromažďuje a sumarizuje v měsíčních intervalech SVÚ Praha – NRL pro salmonely; sumarizované hlášení rozdělené podle krajů poskytuje laboratoř jednou měsíčně SVS ČR.

9. Opatření přijímaná v případě pozitivního nálezu

V případě pozitivního výsledku vyšetření vzorků vyšetřených v souladu s přílohou 1 zajistí krajská veterinární správa neprodleně provedení odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření – odběr úředních vzorků v pozitivních chovech (příloha 2). Vzorky se zasílají do příslušné laboratoře (viz. bod 4) a KVS vydá (nařídí) předběžná opatření.

10. Opatření v reprodukčních chovech drůbeže (*Gallus gallus*), v nichž byla vyšetřením úředního vzorku potvrzena infekce

- a) Epizootologické šetření v chovu s cílem zjistit zdroj infekce, případně i bakteriologické vyšetření krmiv a vody;
- b) zákaz používání antibiotik k léčbě pozitivně potvrzených nálezů salmonel v rozmnožovacích chovech drůbeže; antibiotika lze použít pouze v souladu s nařízením Komise 1177/2006/ES;

- c) všechna drůbež v pozitivním chovu potvrzeném bakteriologickým vyšetřením konfirmačních vzorků, a to včetně jednodenních kuřat, musí být poražena nebo usmrcena a neškodně odstraněna způsobem co nejvíce omezujícím nebezpečí šíření salmonel. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Vedlejší produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být neškodně odstraněny v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě;
- d) neinkubovaná násadová vejce musí být neškodně odstraněna;
- e) pokud se v líhni ještě nacházejí násadová vejce, musí být neškodně odstraněna nebo ošetřena v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002;
- f) po poražení nebo usmrcení drůbeže z infikovaných chovů musí být v souladu s pokyny příslušné KVS provedena důkladná očista a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky.

11. Náhrady chovatelům

Ministerstvo zemědělství poskytuje v souladu s platnými právními předpisy chovatelům náhrady nákladů a ztrát, vzniklých v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření.

Vakcinace:

Úhrada se poskytuje u vakcinací provedených po 1.1.2007. Finanční příspěvek na úhradu vakcíny bude poskytnut chovateli reprodukčního chovu, ve kterém byla vakcinace provedena registrovanou vakcínou, dle výběru a rozhodnutí soukromého veterinárního lékaře po dohodě s chovatelem.

Chovatel, po provedení všech vakcinací uskutečněných během odchovu a po jejich skončení, požádá o proplacení příspěvku na KVS (inspektorátu KVS). K proplacení chovatel předloží „Potvrzení o provedeném úkonu povinné kontroly zdraví,“ případně další účetní doklady, např. fakturu, dodací list atd. Výše úhrady je stanovena na 6,- Kč za vakcinaci a dvě revakcinace v konkrétním hospodářství. KVS provede úhradu podle počtu vakcinovaných kusů drůbeže přímo na účet chovatele.

Laboratorní vyšetření:

Laboratorní vyšetření všech vzorků odebíraných v rámci Národního programu jsou hrazeny ze státního rozpočtu.

12. Vakcinace

Výběr vakcíny je v kompetenci praktického veterinárního lékaře, za dodržení následujících podmínek:

- 7. Vakcinace drůbeže proti *Salmonella enteritidis* je v rámci tohoto programu povinná a hrazena ze státního rozpočtu.
- 8. Používané vakcíny musí mít platnou registraci ÚSKVBL Brno a musí splňovat požadavky nařízení Komise (ES) č. 1091/2005. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny. Živé atenuované vakcíny proti salmonelám se nesmí použít, pokud výrobce neposkytne vhodnou metodu pro bakteriologické odlišení terénních a vakcinačních kmenů

9. Nařizuje se provedení vakcinace během odchovu kuřic tak, aby vakcinace a revakcinace byla ukončena nejpozději 3 týdny před plánovaným zastavením nosnic do snášky (viz Příloha č. 4).
10. V případě, že se rozhodne chovatel na své náklady provést opakovanou vakcinaci v období přepeření před další snáškou se nesmí používat živé atenuované vakcíny.
11. Vakcinace není povinná u odchovu kuřic určených pro obchodování v rámci EU a vývozu do třetích zemí, pokud se chovatel rozhodne vakcinaci provést, nebude hrazena ze státního rozpočtu.
12. Vakcinace je hrazena v případě, že je provedena po 1. 1. 2007.

13. Přílohy

Příloha č. 1: Odběr vzorků v reprodukčních chovech drůbeže

Příloha č. 2: Úřední odběr vzorků

Příloha č. 3: Seznam registrovaných vakcín proti salmonelóze drůbeže

Tento národní program pro tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech drůbeže platí od 1. ledna 2007.

Příloha č. 1

Četnost odběru vzorků v reprodukčních chovech drůbeže:

- a) jednodenní kuřata: 10 stěrů z vnitřních stěn krabic nebo přepravek používaných k přepravě kuřat. Jedná se o vzorek z celé zásilky kuřat, případně o směsný vzorek z něj vytvořený;
- b) kadávery kuřat nalezené do příchodu veterinárního lékaře (přejímka kuřat). Jedná se o vzorek z celé zásilky kuřat (max. 60 kuřat), případně o směsný vzorek z něj vytvořený;
- c) 2 týdny před začátkem snášky – odběr směsného vzorku trusu;
- d) každé 2 týdny během snášky – odběr směsného vzorku trusu.

Úřední odběr vzorků v reprodukčních chovech drůbeže:

- a) ve věku 4 týdnů – směsný vzorek trusu;
- b) 4 týdny po začátku snášky – směsný vzorek trusu;
- c) ve 20. týdně snášky – směsný vzorek trusu;
- d) 4 týdny před koncem snášky – směsný vzorek.

Metody odběru vzorků trusu v hospodářstvích:

Jednotlivé vzorky čerstvého trusu o váze min. 1 g se odebírají v počtech podle následující tabulky (nařízení (ES) č. 1003/2005):

Počet ptáků chovaných v budově	Počet vzorků trusu, které mají být odebrány v budově nebo skupině budov v hospodářství
250 – 349	200

350 – 449	220
450 – 799	250
800 – 999	260
1 000 a více	300

Z těchto jednotlivých vzorků se sestaví dva směsné vzorky a tato skutečnost se uvede v žádance o vyšetření. Směsný vzorek má být sestaven z nejvýše 150 jednotlivých vzorků.

Vzorky, které mají být vyšetřeny jako úřední vzorky musí vždy odebírat úřední veterinární lékař z příslušné KVS.

a) Odběr vzorků pomocí stíracích manžet:

Používané stírací manžety mají mít dostatečné absorpční vlastnosti, aby nasákly vlhkost. Přípustné jsou i „gázové ponožky.“

Povrch stíracích manžet se navlhčí vhodným roztokem (např. 0,8% roztok chloridu sodného a 0,1% roztok peptonu ve sterilní deionizované vodě nebo sterilní vodě).

Chůze po ploše se provádí tak, aby vzorky byly odebrány reprezentativně ze všech částí dané plochy, včetně podestýlky a roštů, pokud jsou rošty bezpečné pro chůzi. Do odběru jsou zahrnuty veškeré jednotlivé posady v budově. Po skončení odběru vzorků musí být manžety opatrně sejmuty tak, aby se z nich neuvolnil přichycený materiál. Z odebraných vzorků mohou být vytvořeny směsné vzorky (minimálně 2).

b) Odběr vzorků v klecových chovech:

V klecových chovech může být vzorek v závislosti na typu budovy tvořen přirozeně smíchaným trusem pocházejícím z trusných pásů, škrabáků nebo hlubokých trusných jímek. Pro samostatné vyšetření se odebírají nejméně dva vzorky o váze min. 150 g, a to:

- i) z trusných pásů pod každou řadou klecí, které jsou stále v chodu a čistí se pomocí šnekového nebo pásového dopravníku;
- ii) ze škrabáků používaných v systému trusných jímek, kdy je trus zpod klecí seškrabován a ukládán do hlubokých jímek pod budovou;
- iii) ze systému trusných jímek (kanálů) u kaskádových klecí, kdy jsou klece seřazeny terasovitě a trus padá přímo do jímky.

V budově je obvykle několik řad klecí. Celkový směsný vzorek je tvořen směsnými vzorky z každé řady klecí. Z každého hejna se odebírají dva směsné vzorky podle níže uvedeného postupu:

V systémech, kde se používají pásy nebo škrabáky, musí být pásy nebo škrabáky před provedením odběru vzorku uvedeny do provozu, tak aby se shrnul starý trus.

odběru vzorků před provedením odběru uvedeny do provozu.

V systémech, kde se používají shrnovače trusu a škrabáky pod klecemi, se odebírá směsný trus usazený na škrabáku po jeho uvedení do provozu.

U kaskádových klecí, u nichž se nepoužívají žádné škrabáky nebo pásy, se odebírá směsný trus přímo z hluboké jímky.

Systém trusných pásů: odebírá se směsný trus z výstupních konců pásů.

Úřední odběr vzorků v pozitivních chovech drůbeže

V případě výskytu invazivních sérovarů salmonel zahrnutých do tohoto programu (viz. bod 3), provede úřední veterinární lékař KVS v chovu úřední odběr vzorků za účelem potvrzení prvních výsledků (viz. bod 6). Konfirmační metoda je založena na bakteriologickém vyšetření orgánů. Drůbež, které má být vyšetřena, se z každého chovu s pozitivním výsledkem bakteriologického vyšetření směsného vzorku trusu z hospodářství vybírá namátkově. Vzorky se odebírají od nejméně 5 (pěti) ptáků z různých míst v budově a vybírají se zejména ptáci vykazující odchylky zdravotního stavu. Odběr vzorků orgánů pro vyšetření se provádí na SVÚ; z každého ptáka se odebírají a na přítomnost *Salmonela spp.* následně vyšetřují vzorky jater, vaječnicků a střev.

Seznam registrovaných vakcín proti salmonelóze drůbeže

Název přípravku	Držitel registrace	Složení
Živé		
SALGEN	Bioveta, CZ	<i>S. typhimurium</i>
NOBILIS SG 9R	Intervet, NL	<i>S. gallinarum</i>
GALLIVAC SE	Merial, FR	<i>S. enteritidis</i>
TAD SALMONELLA VAC E	Lohman, DE	<i>S. enteritidis</i>
TAD SALMONELLA VAC T	Lohman, DE	<i>S. typhimurium</i>
Inaktivované		
NOBILIS SALENVAC	Intervet, NL	<i>S. enteritidis</i>
NOBILIS SALENVAC T	Intervet, NL	<i>S. enteritidis</i> + <i>S. typhimurium</i>
GALLIMUNE SE	Merial, IT	<i>S. enteritidis</i>
POULVAC SE	Fort Dodge, NL	<i>S. enteritidis</i>
CEVAC SET K	Fatro, IT	<i>S. enteritidis</i> + <i>S. typhimurium</i>
POULVAC iSE	Fort Dodge, UK	<i>S. enteritidis</i>

Vakcinaci a první revakcinaci bude provedena živou vakcínou aplikovanou do vody, druhá revakcinace bude provedena inaktivovanou vakcínou proti salmonelóze.